

ЦІКАВА Газета

на вихідні

6 квітня 2018 року №14 (18) Ціна 4 грн

● СПАСИТЕЛЬ СВІТУ

Фото lifejournal.com

● ТЕМА №1

Щирі бесіди з капеланом Володимиром Трушем допомагали бійцям у важких ситуаціях.

«Освятіть, отче, бліндаж, щоби за хлопців було спокійніше...»

На передовій бійцям дуже потрібна духовна підтримка. У 2015 році Священний синод Української православної церкви Київського патріархату прийняв рішення започаткувати ротації капеланів у зону бойових дій. Одягнули камуфляж і представники волинського духовенства. Серед них — настоятель храму Різдва Івана Предтечі отець Володимир Труш із Луцька

Галина СВІТЛІКОВСЬКА

ХРЕЩЕНИМ БАТЬКОМ
ДЛЯ БІЙЦЯ-СХІДНЯКА
СТАВ СТАРШИНА
ІЗ ЗАКАРПАТТЯ

— Переді мною дорога на Схід була вже проторована нашими волинськими священиками, тож мені було легше освоїтися, знайти спільну мову з бійцями і з місцевим населенням. У жовтні 2016 року прибув у Мар'їнку, що поблизу Донецька, на першу ротацію. У капличці при штабі там щонеділі і на свята відправляли літургію. От і я в суботу ввечері, як тільки приїхав, провів службу, а після неї вийшов разом із військовими на подвір'я. Ми бесідували, але задзвонив телефон, і я на крок відстав. Раптом

у якусь мить почув біля вуха характерний звук, аж уголос здивувався: «Куля, чи що?» Хтось засміявся, але цвъхнуло з другого боку, крикнули: «Снайпер! На землю!» Відповіли в укриття, і я подяку

Про себе наш співрозмовник волів не говорити. Більше розповідав про хлопців, з якими зрідинився на Сході, з якими їв кашу з одного казанка, рубав дрова, «латав» бліндажі після обстрілів.

вав Богу, що всі вціліли, — так відповів отець Володимир на запитання про його бойове посвячення у капелані.

Оце й усе, що вдалося вивідати, бо про себе наш співрозмовник волів не говорити. Більше розповідав про хлопців, з якими зрідинився на Сході, з якими їв кашу з одного казанка, рубав дрова, «латав» бліндажі після обстрілів, а у години затишня довго бесідував, слухав їхні історії-сповіді. Хтось залишив у дома стареньку маму, хтось — вагітну дружину. Часто просили, як до них телефонували рідні: «Візьміть, отче, трубку, поясніть, чому ми мусимо бути тут, заспокойте, щоб не плачали». Не відмовляв і у таких ситуаціях.

— Підійшов якось старший взводного опорного пункту: «Отче, я сам не особливо віруючий, але освятіть і наш бліндаж, щоби за хлопців було спокійніше, хочу знати, що все зробив для них». У складні моменти більшало сповідників. Відсунеш набік боєприпаси — покладеш Дари, щоб задоволити духовні потреби в сповіді, причасті. Якось навіть охрестив одного молодого бійця, — згадує капелан. — Хрещеним батьком для 18-річного східняка, який виріс у дитбудинку, став старшина із Закарпаття. Разом на позиції стояли троє кумів з одного села у Карпатах і той хлопчина, якого вони опікали.

Закінчення на с. 7 »

Таким зобразив Сина Божого художник Ель Греко.

Чи справді Ісус Христос воскрес із мертвих?

Усі ми думаємо про те, що буде після смерті. Чи несе вона кінець нашій свідомості? Ісус Христос вчив, що людське існування не закінчується після фізичної смерті. Він зробив дивовижну заяву: «Я є воскресіння і життя. Ті, хто вірять у мене, навіть умерши будуть жити»

Нatalka ЧОВНИК

Зауважимо лише, що скептики на відміну від циніків зацікавлені в наданні доказів. Вони застосовують розумні аргументи до всіх без винятку спірних питань, у тому числі до так званих священих корів, якою є релігія. До когорт належав і англійський журналіст Френк Морісон. Вважаючи, що воскресіння було міфом або обманом, він почав досліджувати його з метою спростування. Морісон написав на цю тему цілу книгу, яка стала досить відомою, але з причин, що

“

Я дійшов висновку, що воскресіння Ісуса Христа — найбільш шкідливіший обман, або ж найбільш фантастичний факт за всю його історію.

у слова Ісуса Христа.

Багато скептиків намагалися спростувати воскресіння. Один із них — американський науковець Джош Макдаул. Він витратив більше 700 годин на дослідження доказів воскресіння, і зрештою сказав наступне: «Я дійшов висновку, що воскресіння Ісуса Христа — найбільш шкідливіший і безсрідечний обман, нав'язаний людству, або ж найбільш фантастичний факт за всю його історію».

То чим є Пасха — немовірною подією чи шкідливим міфом? Давайте подивимося, що виявили і до яких висновків дійшли ті, хто вивчав це питання.

відрізнялися від початкового задуму. Приступаючи до роботи журналіст вважав, що є лише п'ять правдоподібних пояснень того, що могло статися понад дві тисячі років тому:

1. Ісус Христос насправді не помер на хресті.
2. Воскресіння було змовою.
3. В учнів Христа були галюцинації.
4. Історія про воскресіння — легенда.
5. Воскресіння дійсно відбулося.

Закінчення на с. 3 »

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

Життя після розлучення: хтось тікає за кордон від аліментів, а хтось — до коханки

**Найрезонансніші подїї в житті країни та світу
очима наших журналістів**

Тренер «Шахтаря» кинув дружину з дітьми заради секретарки Рината Ахметова

Недаремно колишня «друга половина» 45-річного португальського тренера Паулу Фонсеки не хотіла відпустити його в Україну

Дружина не виришила з ним на нове місце роботи через дітей. І ось наслідок — почуття не пройшли випробування відстанню. Паулу та Сандру, з якою він прожив 20 років, розлучилися. У них є двоє дітей — син 18-ти років та 13-літня донька.

Хто ж зміг закрутити голову португальцю? Її звати Катерина Остроушко, вона прес-секретар олігарха Рината Ахметова (на фото). Катерині — 27 і з мільярдером співпрацює з 19 років. Пара публічно підтвердила свої стосунки — у соцмережах похвалились спільними фотографіями, де разом проводять час.

Футбол коханню — не завада!

«Офіцери, офіцери, ваше серце ТЕПЕР під прицілом...»

Трьох працівників тернопільської поліції відправлють у зону бойових дій на Донбас

Причина — в одному з міських кафе вони замовили пісню російського співака Олега Газманова «Офіцери» і танцювали під неї. Згодом поліцейські самі попросилися в зону бойових дій, аби віправити допущену помилку. Їхнє рішення підтримав керівник обласної поліції Олександр Богомол. У Тернополі російські пісні заборонені міською владою.

Родина знайшла доньку після 24 років пошукув

Надзвичайна історія сколихнула Китай, де багато людей святкують це щасливе возз'єднання

Вонг Мінгінг та його дружина Лю Денгянгув увесь цей час не полішали надії знайти доньку. Батько спеціально влаштувався таксистом у місті Ченду у надії випадково підібрати її як пасажира! Але возз'єднатися родині допомогли соціальні мережі — донька сама зв'язалась із батьками, побачивши допис про пошуки.

Дівчинка зникла у трирічному віці. Батьки продають фрукти на вулиці і відвідувались, а коли закінчили обслуговувати покупця, побачили, що доньки нема. Дізнавшись через пресу про відчайдушні зусилля знайти дитину, художник з поліції намалював її такою, якою могла б виглядати дорослою. На оголошення відгукнулась жінка. Вона мала шрам на лобі, як на малюнку. Аналіз ДНК на батьківство дав позитивний результат! У вівторок батько, мати та донька возз'єдналась. Кон Інг заявила: всі їй казали, що в ній немає матері. Місцеві ЗМІ пишуть, що дитина росла у місті за 20 кілометрів від Ченду, проте не уточнюють, як сталося, що її відлучили від батьків.

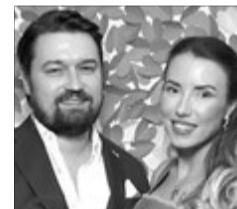

Фото youtube.com

Вони чекали цієї міті майже чверть століття...

Нова дружина Ющенка називає його Кавунчиком

Екс-президент зізнався, що в нього вже півроку є нова невістка

Старший син політика Андрій Ющенко одружився вдруге — з Оленою Безугловою (обоє на фото). Свекор називає її «козачкою», бо із Запоріжжя. Сама Олена свого чоловіка кличе Кавунчиком. «У них давня історія була, потім перерва. А далі знову знайшли одне одного», — розповів екс-президент. Олена — 34, вона на два роки старша від Андрія. Новоспечена невістка Ющенка займається ресторанним бізнесом.

Із першою дружиною Лізою Ефросиніною, сестрою відомої телеведучої Маши Ефросиніної, Ющенко-молодший розлучився у 2012 році, в них є спільна донька Варвара. Ліза теж у друге вийшла заміж.

Трампу домалювали рило

Популярний американський світський журнал «New York Magazine» вийшов у світ із зображенням президента США в образі свині (на фото)

Автор статті Джонатан Чейт заявив, що за 500 днів правління Трампа в Америці стала процвітати корупція. Під світлиною на першій сторінці журналу написано: «Це не змова. Не некомпетентність. Не жорстокість. Це корупція, дурні».

Антіну Мухарському нарахували 27 тисяч гривень виплат на дітей

Таку суму аліментів він має сплачувати щомісяця

2 квітня відбулося судове засідання у справі аліментів, які Антін має платити своїм нащадкам від Сніжани Єгорової. Суд постановив, що Мухарський повинен виділити по 8 тисяч гривень на одну дитину. Якщо сюди додати 3 тисячі гривень, які інший суд зобов'язав виплачувати на дитину від першого шлюбу, то виходить, що шоумену доведеться розкошлитись на 27 тисяч гривень. Це його дуже обурило. Артист заявив, що нічого не винен, адже і так «добровільно залишив дружині й дітям усе нерухоме майно, нажите у шлюбі, — великий заміський будинок і чотирикімнатну квартиру в Києві». Він сказав, що сума у 27 тисяч перевищує президентську зарплату 22 тисяч. «Жінки мають необмежену владу над дітьми, які стають заручниками і засобом шантажу для татусів «утром деньгі — вечером діті», — заявив Мухарський. На його думку, чоловіки в Україні тепер безправні.

Як відомо, перед прийняттям закону, що встановлює жорсткіші рамки для тих татусів, які ухиляються від сплати аліментів, Мухарський виїхав за кордон. Сказав, що зробив це від безвідході і навіть обмовився, що думає про самогубство.

Фото edinst.info

В Узбекистані вкрадене теля везли автомобілем класу люкс

У провінції Бухара поліція затримала двох чоловіків, упіймавши їх із худобою на... задньому сидінні дорогої машини!

Щоб не викликати підозру, вони перевозили бичків легковиком «Malibu Chevrolet» білого кольору. Злодії спіймали на гарячому. Теля виявилось чималим, тож у поліції неабияк здивувались, як зловмисникам вдалось запхати тварину у салон.

● ПРЯМА МОВА

Володимир В'ЯТРОВИЧ, голова Українського інституту національної пам'яті, про затримання активіста Майдану, Народного героя України, екс-бійця батальйону «Дніпро-1» Івана Бубенчика за підозрою у вбивстві бійців спецпідрозділу «Беркут» на Майдані (Бубенчик не заперечував, що стріляв у бік беркутівців і нібито убив двох. — Ред.):

20 лютого 2014 року вранці Iwan Bubenchik стріляв по беркутівцях і вбив кількох із них. Це було після того, як вони вбили кілька десятків майданівців, і перед тим, як готовувалися вбити ще сотні. Нині його заарештували. Бубенчик був одним із тих, хто змінив історію Майдану. Результат суду над ним може змінити долю нашої країни. Якщо Iwan стане єдиним, кого ув'язнати за вбивства взимку 2013–2014 років, ми можемо повернутися в минуле до Майдану. Вирок має показати, що для нас важливіше: право чи закон. Врешті — чи були події чотирічної давності революцією, тим паче Гідності. Якщо так — Iwan має бути вільним!

● СПАСИТЕЛЬ СВІТУ

Чи справді Ісус Христос воскрес із мертвих?

Закінчення. Початок на с. 1

Наталка ЧОВНИК

**НЕ СМЕРТЬ,
А ВТРАТА СВІДОМОСТІ**

Морісон казав, що перш ніж узяти на себе роль кримінального слідчого, спочатку треба підтвердити наявність тіла. Адже, зрештою, бувають випадки, про які повідомляють газети, що якийсь «труп» у морзі заворушився і виявився живою людиною. Чи не могло так статися з Ісусом Христом? Дехто висловлює припущення, що він не вмер під час розп'яття, і прохолодне повітря гробниці сприяло його оживленню. Але так званій теорії втрати свідомості суперечать медичні покази. Спис, що пронизав ребра Ісуса, пробив не тільки праву легеню, але й перикардій, серце, гарантуючи смерть. Крім того, підтвердження загибелі можна знайти в істориків-нехристиян, які жили в один час з Ісусом: Лукіана, Йосипа Флавія, Тацита. Це схоже на те, якби ви вишили в історичний архів і виявили там, що якась солідна газета у першому столітті нашої ери дала головним анонсом статтю, що Ісус був розп'ятий і помер. Досить переконливий доказ.

**ПИТАННЯ
ПОРОЖНЬОЇ ГРОБНИЦІ**

Далі Морісон задумався над місцем поховання Ісуса. Гробниця належала члену синедріону (вищого релігійного зібрання) Йосипу Аримафейському. У Стародавній Юдеї такі люди користувалися авторитетом, їх знали всі. В іншому випадку іудейські лідери одразу викрили б цю історію як обман, щоб спростувати воскресіння. Крім того, гробниця Йосипа мала бути відомим місцем, яке неважко відшукати, тому будь-які припущення на зразок «Ісуса загубили на кладовищі» потрібно виключити.

Іудейські священики звинуватили учнів Христа у викраденні його тіла. Але ж гробницю цілодобово охороняли римські вояни з числа досвідчених стражників (від 4 до 12 чоловік)! Як могли такі професіонали допустити зникнення? Прослизнути через варту і відсунути двотонний камінь було практично неможливо. Проте він виявився відсунутим, і тіла в гробниці не було.

Якби його знайшли в іншому місці, воскресіння швидко викрили б як обман. Але історія вперто мовчить про такі свідчення. Тому не маючи ніяких даних про викрадення тіла, при явно порожній гробниці, Морісон прийняв факт зникнення Христа як переконливий.

Син Божий пообіцяв безсмертя тим, хто повірить у Нього.

ПОГРАБУВАННЯ МОГИЛИ

Далі він почав вивчати мотиви вчинків апостолів. Можливо, так зване воскресіння було результатом викрадення тіла із подальшою змовою? Якщо це так, то як пояснити

ісламські терористи 11 вересня 2001 року довели, що є люди, готові померти за хибну ідею. І все ж бути готовим піти на муки за відому брехню — це божевілля. Тож поведінка учнів Христа відповідала істинній вірі в те, що їхній учитель живий.

**МОЖЛИВО,
ЦЕ БУЛИ ГАЛЮЦИНАЦІЇ?**

Дехто стверджує, що апостоли збожеволіли після розп'яття, і їхнє бажання бачити Христа живим викликало масову маячню. Але психологи кажуть, що галюцинації — індивідуальне явище. За своєю природою вони властиві тільки одній конкретній людині. Групові галюцинації просто не може бути. Два головні лідери ранньої церкви — апостоли Яків та Павло — зустріли воскреслого Ісуса, причому кожен із них не очікував від зустрічі нічого доброго. Особливо Павло, який очолював переслідування християн, і його навернення залишається нез'ясованим, за винятком власного свідчення, що Ісус з'явився йому воскреслим.

ВІД БРЕХНІ ДО ЛЕГЕНДИ

Дехто називає історію про воскресіння легендою, яку започаткували одна людина або кілька, які брехали чи думали, що бачили воскреслого Христа. З часом вона розрослася і була прикрашена. Але теорія має кілька слабких місць:

- 1. Легенди рідко отримують розвиток, коли є багато живих очевидців, готових їх спростувати.** 2. Новини про воскресіння поширилися занадто швидко, чого не буває з легендами.
- 3. Легенди передаються усно, а не через історичні документи, якими були Євангелія.**

**ЧОМУ ХРИСТИЯНСТВО
ПЕРЕМОГЛО?**

Найбільше Морісона спанеличив той факт, що «такий слабенький, незначний рух зміг взяти верх над підступні-

● Для душі

«Коли моя мати заходить до церкви...»

Василь
ГЕРАСИМ'ЮК,
поет, лауреат
Шевченківської
премії 2003 року

Коли моя мати заходить до церкви,
вона нікого не помічає,
доки іде на своє місце.
Вона зупиняється
маленькою дівчинкою,
майже прозорою
узолотому повітря
під склепінням
маленької карпатської церкви.
Дівчинка оглядається
і, коли впевнюється,
що її мама
стоїть позаду,
одразу бачить усіх.
Вона вже знає, де хто стоїть.
І все вона чує:
як тонко виводить на хорах
наречена її рідного вуйка
і навіть, як по різкому обличчу її тата
котиться сльоза,
коли вперше на Великден
заспівають: «Христос воскрес!».
Вона ніколи не дивується:
як це у невеличкій церкві
вмістилося стільки народу
нинішнього і дуже давнього,
і звідки навколо кожного
стільки золотого повітря?
Іноді моя мати
виходить із церкви
маленькою дівчинкою,
яка вже знає,
що всі її вуйки і вуїни,
які живуть на всіх найдальших
на світі верхах,
виходять услід за нею
і лягають пліч-о-пліч навколо церкви,
і між ними вже немає місця.

...Котиться сльоза,
коли вперше
на Великден
заспівають:
«Христос воскрес!»

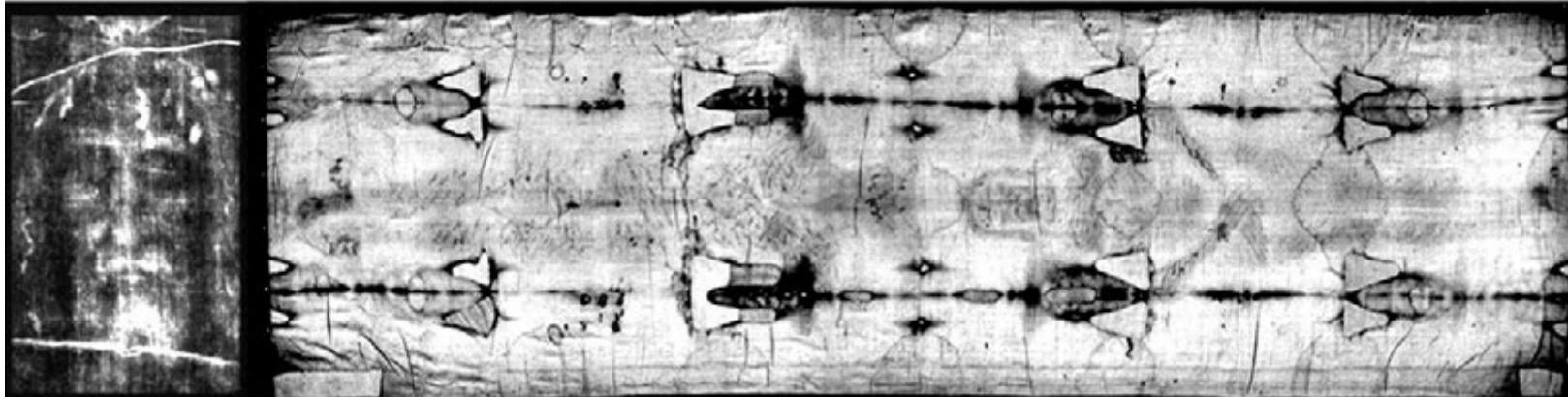
Найлегше її повертається додому
із великої ношою в руках.
Вона спочатку заходить до стайні
і посвячену ношу
тричі кладе на хребет корові,
вимовляючи те,
що вимовляється тільки тоді днини
і тільки там.
Коли моя мати заходить до церкви,
я стою за порогом,
доки маленька дівчинка
під склепінням
маленької карпатської церкви
зустрічається поглядом
з усіма.

Художник Олександр Охапкін такою побачив Богородицю з Дитям.

Foto ar25.org.

● ЗАГАДКИ ІСТОРІЇ

Відбиток обличчя Ісуса Христа, що залишився на тканині.

Щоб з'ясувати справжній вік полотна, його досліджували на атомному рівні.

її створення. Це, власне, і є суттю так званої таємниці Туринської плащаниці. Адже вона — не намальована картина. Там нема фарби, просто у деяких місцях поверхня лляних волокон незрозуміло чому змінила колір. При тому, за даними Національного агентства з нових технологій Італії, краплі крові проникли глибоко у тканину. Це означає, що вони з'явилися на ній до появі відбитків. Крім того, всі криваві плями мають чіткі обриси, відтак, можна припустити, що тіло не знімалося з простирадла. Також на тканині відсутні ознаки розкладання, які зазвичай проявляються через 40 годин після смерті. Тож дослідники зробили висновок про те, що тіло знаходилося на полотні не більше двох днів.

Однією з версій появи зображення на тканині називають могутній струмінь світла. Але тоді загальна потужність необхідної ультрафіолетової радіації має бути такою великою, яку не в змозі виробити жоден із існуючих нині джерел ультрафіолетового випромінювання.

«Туринська плащаниця ніби чекала нашого часу»

В останні 100 років заголовки «Туринська плащаниця виявилася підробкою», «Туринська плащаниця — справжня» регулярно з'являються у світовій пресі. Тим паче учени постійно дають для цього поживу, не припиняючи спроб зробити «остаточне» дослідження полотна. Але воно так і залишається загадкою, до кінця не з'ясованім феноменом

Василь РОГУЦЬКИЙ

«ГОСПОДНІ РИЗИ» ВІКРАЛИ ХРЕСТОНОСЦІ?

Туринська плащаниця — це лляна тканина розміром 4 м 41 см на 1 м 13 см, яка понад 400 років зберігається в італійському місті Турин у соборі Святого Іоанна Хрестителя. Частина віруючих вважає, що саме в цей саван, на якому залишились відбитки лика та тіла, був загорнутий Спаситель після хресних страждань та смерті.

В усіх чотирьох Євангеліях справді йдеться про те, що для захоронення Христа використовувалася плащаниця. Після Його воскресіння про пелени, які апостол Петро побачив у порожній гробниці, повідомляють евангелісти Лука та Іван. Та чи є Туринська плащаниця саме ТИМ полотном? Католицька церква офіційно не визнає її справжньою, проте називає важливим нагадуванням про Страсті Христові.

Втім, багато віруючих таки переконані, що це дійсно похоронний саван Христа. Достовірних письмових підтверджень цьому нема, але є деякі загадки. Наприклад, про лик Ісуса, відбитий на полотні, який опинився у місті Едеса (сучасна Туреччина) у 544 році. Або про «похоронні ризи Господні», які зберігались у Константинополі у каплиці Богородиці. Учасник та літописець IV хрестового походу (1202–1204 роки),

в ході якого був взятий та пограбований Константинополь, Роберт де Кларі також згадує про «саван, яким був обгорнутий наш Господь», і який зник після того, як місто розграбували. Тоді хрестоносці вивезли до Європи багато реліквій...

Точно відстежити історію Туринської плащаниці можна лише від 1353-го, коли «шляхетний лицар і чоловік віри» Гефро де Шарні помістив її у засновану ним церкву в своїй феодальній власності Лірі у Франції. А от де він її взяв — звідкись привіз чи виготовив сам — не сказано... Через 200 років після цього плащаниця потрапила в Турин, де й зберігається донині.

ЗОБРАЖЕННЯ, ЯКЕ НЕМОЖЛИВО ПОЯСНИТИ

Християнська реліквія не була до такою відомою на цілій світ, якби людство не придумало... фотографію. Точніше, якби Секондо Піа не спробував зазнікувати плащаницю у 1898 році. Результат роботи майстра ошелешив його самого! Як фахівець, Піа зізнав, що на негативі все представлене у зворотному вигляді, тобто світлі частини повинні бути темними і навпаки. Як правило, це не дає повної картини і лише після проявлення створюється нормальнє зображення. А тут усе вийшло навпаки!

Негативне відтворення ви-

Картина XVI століття пояснює як з'явилося зображення на плащаниці.

явилося позитивним і дало змогу розглядіти не лише на обличчі, але й у фігурах такі деталі, які раніше побачити було неможливо!

Вражуючі знімки посправжньому привернули увагу світу до Туринської плащаниці. Вона стала предметом постійного дослідження науковців та істориків як із числа віруючих у Христа людей, так і запеклих атеїстів. Спроби встановити її справжній вік не лише за письмовими джерелами, а й із використанням новітніх технологій не припиняються й досі.

Одне з найвідоміших досліджень було проведе-

но у 1988-му за допомогою радіовуглецевого аналізу трьома авторитетними лабораторіями у Швейцарії, Англії та США. Дослідження засвідчили: плащаниця виготовлена в період середньовіччя між 1275 та 1381 роками, тобто набагато пізніше смерті Христа! Але... дуже скоро результати цього дослідження поставили під сумнів. Поперше, у 1532-му плащаниця піддавалася дії високої температури, коли була врятована з пожежі (вогонь знищив дзвінницю, де в срібній скрині лежала плащаниця), що спотворює дані радіовуглецевого аналізу.

По-друге, один із перших дослідників плащаниці Раймонд Роджерс вважає, що тоді для аналізу взяли зразки не основної тканини, а латок, які наклали пізніше.

У 2013 році професор університету Падуї Джуліо Фанті провів комплексне обстеження Туринської пла-

Обстеження Туринської плащаниці методом інфрачервоної та раманівської спектроскопії підтвердило, що час її створення припадає на 33 рік до нашої ери, плюс-мінус 250 — тобто, практично на епоху, в якій жив Христос.

щаниці методом інфрачервоної та раманівської спектроскопії і заявив, що час її створення припадає на 33 рік до нашої ери, плюс-мінус 250 — тобто, практично на епоху, коли жив Христос.

Та хто би із дослідників якої позиції щодо віку Туринської плащаниці не дотримувався, для всіх загадкою залишається сам механізм

... Очевидно, що вивчення Туринської плащаниці триває є далі. Для віруючих вона залишатиметься нагадуванням про Страсті Христові, а для вчених — «науковим пазлом — складним та захопливим». «Це документ, який спровокає враження, ніби він очікував на наш час», — говорив Папа Іван Павло II.

До речі

- За переказами, плащаниця деякий час зберігалася в апостола Петра, а потім передавалася від учня до учня.
- Плащаниця зберігається під постійним комп'ютерним контролем тиску, температури та вологості, у розгорнутому вигляді в коробці з прозорого броньованого скла вагою 1100 кг, наповненої інертним газом та схованій від прямого сонячного проміння. Вона має постійне місце у лівій каплиці Туринської катедри, але є закритою для відвідувачів і прочан.
- Існує кілька копій Туринської плащаниці, які виставляють у храмах для молитви перед нею.
- На плащаниці добре видно два образи чоловічого тіла в повний зріст. На одній половині — він зі складеними руками і ногами, що рівно лежать; на іншій — те ж тіло зі спини. На тканині відбилися сліди синів на голові, крові на зап'ястях і ступнях ніг, сліди від ударів батогів на грудях, спині і ногах, велика кривава пляма від рані на лівому боці...

● НАША СВЯТИНА

Стріли поверталися назад і ранили тих, хто їх пускав

«Треба попросити у Богородиці заступництва — і все вийде!» — завжди казала моя бабуся, підводячи мене, маленьку дівчинку, до ікони Почаївської Богоматері у нашому Свято-Михайлівському храмі.

Вона була неписьменною, але знала чимало молитов і церковних піснеспівів, яких навчила і мене. У Почаєві я була лише один-єдиний раз, але ці відчуття неймовірного трепету, коли ти знаходишся на землі, по якій ступала нога Діви Марії, коли перед тобою сяють срібні ризи і усмішка Богоматері, спонукають склонитися у земному поклоні

Людмила ВЛАСЮК

ЧУДЕСА ЗІЛЕННЯ НЕСКІНЧЕННІ, ЯК І ПОТІК ПАЛОМНИКІВ

Вісім століть тут лунає молитва! Цей храм, де очищаються людські думки та умиротворюється душа, став для мене маленьким острівцем спокою. Сюди хочеться повернутися знову, щоб відчути, як серце наповнюється Божою благодаттю. Зараз Свято-Успенська Почаївська лавра ніби живе в очікуванні весни. Виблискують на сонці золоті куполи дзвіниць з хрестами. Через те, що святиня побудована на горі, її білі стіни з височеними банями видно за 20 кілометрів. Кожного дня о п'ятирічному ранку в Успенському соборі, освітленому одними лампадками в ранкових сутінках, монахи читають молитви. Чудотворний образ Почаївської Божої Матері повільно опускається і зупиняється на рівні людського зросту. «Пресвята Богородице, помолись та захисти!» — чується з уст посріблених сивиною старців та діток, незвично притихлих. Цю мить кожен збереже у своїй душі немов найкоштовніший дар на все подальше життя.

Чудеса зілennя ікони нескінченні, як і потік паломників, які ідуть на Почаївську гору, де в XIII столітті залишила свій слід Пречиста. Одного ранку ченці, вийшовши з печер після молитви, побачили... Матір Божу в ореолі вогняного сяйва. Показавшись перед людом, вона піднялася на небо, а на скелі залишила знак правої ступні, який відбився на твердому

Уже понад 400 років святий образ Почаївської Божої Матері творить чудеса.

Філіп, сліпий від народження, закривши обличчя руками, впав на коліна перед святым образом, щиро молився і просив у Бога: «Хоч раз подивитись на світло». А коли опустив руки, побачив полум'я свічки і закричав: «Я прозрів!»

камені, як на розплавленому воску. Сьогодні він знаходиться під склепіннями Успенського собору. Досі наповнюється водою, яка майже вісім століть приносить зіл-

лення стражденним.

1559 року грецький митрополит Неофіт приїхав на Волинь, щоб поклонитися сліду благодатної ступні. В подяку за гостинність,

яку надала Йому в своєму маєтку шляхтичанка Анна Гойська, до володіння якої і належав Почаїв,

владика благословив її іконою Пресвятої Богородиці. Довго перебувала святиня в каплиці панської садиби. Служниці багато разів споглядали її в дивному сяйві. Богоматір уві сні являлася і самій поміщиці. Одного разу, побачивши, як від образу

сходить сонячне світло, жінка зрозуміла, що ікона має особливу благодать.

За молитвами біля неї стали відбуватися чудеса. Перше диво зілennя сталося саме в будинку Анни. Її брат Філіп, сліпий від народження, закривши обличчя руками, впав на коліна перед святым образом, щиро молився і просив у Бога: «Хоч раз подивитись на світло».

А коли опустив руки, побачив полум'я свічки і закричав: «Я прозрів!» Після цього Анна Гойська закликала ченців, які відслужили молебень, і святиню хресним ходом перенесли на Почаївську гору, на якій у печері жили монахи.

«ЗДАЄТЬСЯ САМА ТИ, О МАТИ, ВЛАДИЧИЦЕ, МІЖ НАМИ У ХРАМІ СТОЇШЬ»

Влітку 1675 року під час Збройкої війни з турками полки, що складалися з татар, підійшли до Почаївської святині, обступивши її з трьох сторін. Слабка дерев'яна монастирська огорожа, як і кілька кам'яних будівель обителі, врятувати від нападу не могли. Тоді і монахи, і миряни, які

знали прихисток під покровом лаври, звернулися до небесних захисників: Пресвятої Богородиці і преподобного Іоа Пochaївського, щиро молилися, припадаючи до чудотворного образу Божої Матері. Зі сходом сонця татари почали штурм монастиря. Ігумен обителі велів співати акафіст до Божої Матері. З першими словами над храмовою святою з'явилася сама Пречиста Богородиця з небесними ангелами, що тримали оголені мечі. Татари сприйняли небесне воїнство за примару, в сум'ятті стали стріляти в Богоматір, але стріли поверталися назад і ранили тих, хто їх пускав. Жах охопив нападників, вони кинулися втікати. Деякі з них згодом прийняли православну віру і залишилися в обителі на завжди.

Уже понад 400 років у цьому храмі відбуваються чудеса. І по цей день Божа Матінка являє свою милість. Із відчності люди жертвують, залишаючи біля ікони, золоті каблучки, ланцюжки, наїльні хрестики. Стоять тут і милици, які поставив чоловік після зілennя. У щоденному житті дуже важко розповісти комусь правду про себе, тому що відвертість людини можуть використати проти неї ж. Потрібно підлаштовуватись, лукавити, блазнювати. Скрізь необхідно грати роль. У такі моменти людська душа закривається. А там, стоячи навколошки перед Святым образом Божої Матері, серце, сповнене сльозами і сповідю, стає чистим і світлим у своєму одкровенні. І мимоволі підноситься до небес із вуст церковний піснені спів:

«Я гарно у храмі Твоїм, Богородице,
Як легко душі і тепло.
Спокійно і вільно тут кожному
молитись,
На радість, на щастя й добро.
Здається сама Ти, о Мати,
Владичице,
Між нами у храмі стоїш.
Своїм омофором Ти нас
покриваєш,
На всіх співчутливо глядиш».

● Я ТАК ДУМАЮ!

Що сьогодні люди попросили б у Ісуса?

Коли Спаситель увійшов до Єрусалима, народ радісно зустрічав Його криками «Осанна!», кидаючи під ноги одяг та пальмові гілки

Олександр ТУРЧИНОВ, секретар Ради національної безпеки і оборони України, колонка на сайті Цензор.нет

Вони щиро раділи Йому, тому що знали: Христос лікував невиліковні хвороби, а напередодні воскресив померлого Лазаря. Він годував кількома хлібами та рибами тисячі зголоднілих людей, перетворював воду на вино.

А ще казали, що Він чомусь учив, але для багатьох це було неважливо, коли можна поїсти «на халюву», вилікувати свій геморой та ще й хильнути міцного напою. Вони кричали: «Цар єврейський, Месія!», — ну а хто ще може творити такі дива!

А Ісус в Єрусалимі не став годувати та лікувати натовп. Навіть дешевої самогонки — і то з води не вигнав. Але вигнав торговців із храму та з болем дивився на людей, які не розуміли, навіщо Він до них прийшов, і чекали дива. Господь прийшов у цей світ не для того, щоб розважати натовп, являючи дива, не для того, щоб усіх годувати екологічно чистими харчами, і навіть не для

того, щоб лікувати. Він прийшов, щоб дарувати спасіння і вічне життя, звільнити від рабства гріха, забравши з собою на хрест всі наші провини, нашу жадібність і жорстокість, нашу підступність

Аплодують тим, хто обіцяє швидкі і легкі рішення, не бажаючи вірити Христу, що легкий шлях зазвичай веде до пекла.

і безпринципність! І Христа не здивувало, що той самий натовп, який не дочекався розваг, безкоштовних харчів та напоїв, став вимагати, щоб Його розіп'яли. Месія не вправдав сподівання натовпу...

А чого б попросили сьогодні люди у Христа, коли б побачили, як Він входить, скажімо, до Києва, Житомира чи Дніпра? Безкоштовної якісної та смачної їжі? Якомога більше грошей без праці та

зусиль? Швидкого лікування набридлих хвороб та імпортного пійла? А може, попросили би «жахнути» з міномета по парламенту, щоб подивитись, як лежатимуть у кривавих калюжах чоловіки та жінки з депутатськими значками? Як-не-як — якесь розвага... Що би ще попросили в Ісуса? А коли б Він відмовився задовольнити всі ці забаганки, то почали б шукати цвяхи?

Із тих часів, коли Ісус входив до Єрусалима, минуло більше двох тисяч років. Але і зараз переважна більшість продовжує чекати дива, простих рецептів для вирішення складних проблем — без важкої праці, без надзусиль. Аплодують тим, хто обіцяє швидкі і легкі рішення, не бажаючи вірити Христу, що легкий шлях зазвичай веде до пекла. Що причину власних проблем треба шукати в собі. Що коли хочеш, щоб усе навколо стало кращим — стань кращим. І немає іншого шляху до процвітання, ніж тяжка щоденна праця і щира віра!

«І коли Він наблизився, і місто побачив, то заплакав за ним, і сказав: «О, якби ти хоч цього дня пізнало, що потрібне для миру тобі! Та тепер від очей твоїх сковане це» (Евангелія від Луки 19:41-42).

ОГОЛОШЕННЯ ДЛЯ ВСІХ

Тел. 72-39-32 // E-mail:
volyn10@i.ua

Повідомляємо читачам, що ціна приватного оголошення у «Цікавій газеті на вихідні» —

15 гривень за одне найменування + 5 гривень, якщо ви бажаєте розмістити на нашему сайті www.volyn.com.ua в рубриці «Господарські секрети». Вартість оголошень про купівлі чи продаж с/г техніки (більше, ніж три одиниці); с/г продукції; будівельних матеріалів; меблів та ін. становить 40

гривень за один раз публікації + 15 грн (за сайт). Вартість оголошення про послуги — 40 гривень + 15 (за сайт).

Оголошення, які виділені рамкою + 25 грн (за сайт + 25). Вартість оголошення про згубу — 20 грн. Оплата у відділеннях ПриватБанку.

Розрахунковий рахунок є у кожному номері газети.

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ТЕХНІКА

● Продається трактор МТЗ-80 у робочому стані. Ціна договірна. Тел. 067 30 01 072.

● НЕЙМОВІРНО, АЛЕ ФАКТ!

Берегиня лісового святилища Олена Рищиковець приходить сюди щодня прибрати та помолитися.

Кожна стрічка та хустка — це прохання про допомогу.

Фото Олександра ДУРМАНЕНКА.

В урочище Хрести люди ідуть зі своїми бідами та хворобами

Після широї молитви немічні зцілюються

На українському Поліссі є чимало загадкових місць. Найвідоміше — лісове урочище Хрести, яке розташоване за селом Луко Володимирецького району Рівненської області. За місцевою легендою, у середині XIX століття однією зими серед дрімучого лісу замерзла родина старців. Вони не дійшли до найближчого хутора. Коли зійшов сніг, селяни знайшли їхні тіла й поховали мандрівних жебраків на кладовищі. А в лісі, на місці їхньої смерті поставили хрести. Згодом хтось із місцевих зауважив: якщо тут щиро помолитися, то прохання збувається. І стали сюди люди приходити, зав'язувати на хрести стрічки, рушники та хустки. Понад 150 літ ідуть сюди паломники. Щоби перевірити на собі чудодійну силу Хрестів, ми також відправилися у неблизьку дорогу

Кость ГАРБАРЧУК

У селі Луко нашим провідником стала місцева жителька Олена Рищиковець. За її словами, від їхньої хати до Хрестів — десь два кілометри. Вона туди ходить, скільки себе пам'ятає, з дитинства. Зі своїм чоловіком регулярно прибирають в урочищі. А про загиблих старців відомо лише те, що їх було п'ять: чоловік, його жінка-поводир та троє діток.

— Вони йшли з Дібрівська в село Луко, але почалася заметіль. Сіли в лісі відпочити й, видно, так і заснули, — розповідає пані Олена. — Їх замело снігом, а задубілі тіла знайшли аж навесні. Наші люди похоронили старців, а на місці смерті серед лісу поставили спершу одного хреста, а тепер їх там — 17 чи 18. Батюшка казав, що більше не треба. Ніхто не знав імен тих жебраків, які замерзли. Але одній бабусі приснився старець і сказав, що його звали Калістратом.

За словами жінки, вже багато літ в урочище ідуть люди з різними проблемами: хтось занедужав чи не ладиться сімейне життя. В кого яка гризота, з тим і звертаються. В їхніх краях про дивовижні зцілення передають із уст в уста вже багато літ.

Ми йдемо пішки, дорогу легко знайти за кольоровими стрічками, що зав'язані на деревах,

а наша провідниця пригадала недавній випадок, який стався з однією жінкою зі Степангорода. Вона мала страшні рани на ногах, приїхала сюди, помолилася — і вони загоїлися. Щоб віддячити, прислали людей, які привезли сітку й цементні пали та зробили огорожу.

Пані Олена розповіла про дивовижний порятунок їхнього найстаршого сина Леоніда, який мешкає у Вараші. Він два роки відслужив миротворцем в Іраку. — Я тоді тут так просила в Господа, щоб син повернувся живим, — Олена Федорівна витирає сльози. — Приїхав звідти

цілим, жодної подряпини. А тут нова біда. Коли розпочалася війна на Сході, то він одним із перших поїхав захищати Україну. Мій Льоня був на фронті, а я тут постійно молилася за нього і за всіх наших солдатів. Отримали страшну звістку: син потрапив у полон до сепаратистів. Тоді ми запрягали з чоловіком коника й приїжджаючи сюди кілька разів на день. Льоню через місяць відпустили. Підлікували в госпіталі, і зараз син знову на війні...

сіть для всіх здоров'я.

...У мене було таке відчуття, ніби перебуваю у церкві. На душі стало радісно та спокійно. Не знаю, може, це ефект самонавіювання. Раціональним розумом важко осягнути, що якесь місце у лісі має дивовижну лікувальну, майже чарівну силу. Але чомусь же люди ідуть сюди з усіх кінців України й навіть сусідньої Білорусі. Дивлюся й усвідомлюю: кожна стрічка — чиєсь німе прохання про зцілення чи безмовний крик про допомогу. Це ж яка концентрація людського болю, а разом з тим — віри та надії...

● ДО ТЕМИ

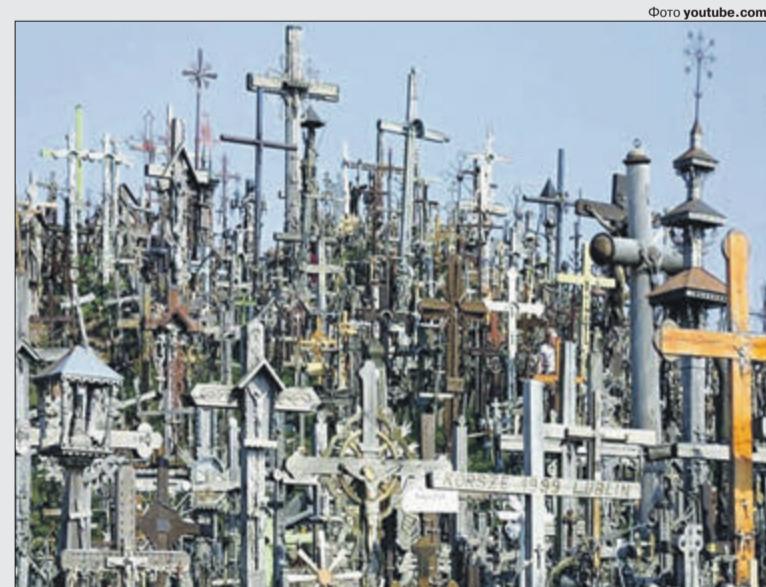
Гора Хрестів у Литві

Ця католицька свяtinga (на фото) розташована за 12 кілометрів від міста Шяуляй по трасі Вільнюс — Рига. На пагорбі знаходитьться приблизно п'ятдесят тисяч хрестів(!) різних розмірів: від величезних дерев'яних заввишки декілька метрів до натільних. Одне роз'яття було встановлене Папою Римським Іоанном Павлом II під час його візиту до Литви 7 вересня 1993 року

Безліч легенд пояснює, чому на цій горі з'явився перший хрест. За однією з них, його поставив невтішний батько, в якого вмирала дочка. Уві сні якась жінка повеліла йому зробити хрест і принести його на гору. Чоловік зробив, як було наказано. Коли ж повернувся додому, його зустріла донька, яка зцілилася. Як тільки чутки про диво поширилися, інші люди теж стали приносити сюди хрести.

Перша письмова згадка про свяtingu, датована 1850 роком, була пов'язана з повстанням 1831-го, в якому загинуло багато літовців. Місця їхнього поховання були невідомі. Невтішні родичі встановлювали хрести, щоб вшанувати їхню пам'ять.

Гора набула особливого значення в роки радянського правління, як символ опору. Нині це меморіал жертвам насилиницьких депортаций з Литви, що були здійснені радянським тоталітарним режимом. На горі з'явилися нові хрести з написами, що розповіда-

ють про величі страждання і втрати. Кожен із них символізує одну мученицьку долю людини, насильно розлученої з рідною землею.

стільки людей буває, особливо в неділю, після служби в церкві. Зараз такий час, що багато жінок не можуть виносити дітей або завагітніти, то приїжджають до хрестів. Наші добре знайомі з Дібрівська поженилися, й у них довго не було дітей. Стали сюди навідуватися, й жінка народила двійнят. А вони стільки літ цього чекали. Хіба не диво Господнє? Хто просить із вірою, тому й дадеться, — такий висновок робить берегина лісового святилища.

— В кого діти слабі, то сюди несуть їхні іграшки й одежду. Кажуть, що допомагає. Помоліться широ за свою родину й попро-

“
Мій Льоня був на фронті, а я тут постійно молилася за нього і за всіх наших солдатів. Отримали страшну звістку: син потрапив у полон до сепаратистів. Тоді ми запрягали з чоловіком коника й приїжджаючи сюди кілька разів на день. Льоню через місяць відпустили. Підлікували в госпіталі, і зараз син знову на війні...

ТЕМА №1

«Капелан мусить заслужити довіру й повагу бійців», — каже отець Володимир Труш.

У День захисника України бійців і їхнього душпастиря вітав Президент.

«Освятіть, отче, бліндаж, щоби за хлопців було спокійніше...»

Закінчення. Початок на с. 1

Галина СВІТЛІКОВСЬКА

Як і більшість волинських капеланів, отець Володимир має чималий стаж волонтерської діяльності. З початку бойових дій на Сході України разом із парафіянами — жителями 40-го мікрорайону Луцька — визналися із пріоритетами. Їхня церковна громада зовсім молода, звели невелику капличку, де проходять богослужіння, взялися за будівництво храму. Але коли почалася війна, то люди з розумінням сприйняли ініціативу настоятеля про підтримку військових. Збирають кошти, зносять продукти, необхідні речі, а потім отець Володимир, скооперувавшись з іншими священиками, доправляє ті вантажі на Донеччину і Луганщину. Принагідно просив передати подяку всім благодійникам, бо лепта кожного однаково значима: і старенької жінки, яка віddaє осстанню банку варення, і бізнесмена.

ЇХАВ ЗЕМЛЯК НА ЗАРОБІТКИ, А ОПИНІВСЯ НА ВІЙНІ

— А знаєте, що найцінніше на війні для солдатів? — усміхається

На передовій священик зустрів студента Волинської богословської академії Дмитра Дубіна.

наш гість. — Не зброя, не харчі й не одяг, а те, що зроблене для них дитячими руками. Я сам не раз бачив у бліндажах поруч з іконками малюночки, передані школярами, чув, як хлопці по кілька разів перечитують один одному листи від дітвори. Для бійців, які добровільно пішли захищати Україну, дуже

важливо відчувати, що росте нове покоління, яке поділяє їхні цінності.

Під час обох капеланських ротацій, кожна з яких тривала понад місяць, як розповідає отець Володимир, було чимало несподіваних і приємних для нього зустрічей. Гостював перед поїздкою на Схід у батьків на Львівщині, там чув про

земляка, який, бач, втратив сором, поїхав на заробітки до Москви. Аж раптом на Донеччині на одному з опорних пунктів побачив того чоловіка зі зброєю у руках. Обнялися, і односельчанин пояснив: «Приїхав я на вокзал, уже й поїзд прибув. Але так на душі стало зло,

Хто відчув дух фронтового братства, тому важко зняти камуфляж і забути про війну. От і отець Володимир каже, що планує проситися на чергову ротацію.

що розвернувся й пішов до військомату. Жінці гроши передаю, кажу, що доброї роботи ще не знайшов». А одного дня капелан наткнувся на передовій на свого вихованця.

— Коли я два роки працював інспектором Волинської богословської академії, то звернув увагу на дуже активного студента — Дми-

тра Дубіна. Він спочатку до Києва на Майдан їздив, відпрошувається із занять. А потім перестав ходити на навчання. Думали, що прогулює. Коли ж я зустрів хлопця серед бійців, то почувався так, наче з рідним братом побачився, — каже отець Володимир. — Сфотографувалися на пам'ять і домовилися вважати службу Дмитра тривалою академічною відпусткою.

Переглядаючи знімки, звернула увагу, що серед них є багато високохудожніх робіт, зокрема світлини фронтового фотокора 46-го окремого батальйону спеціального призначення ЗСУ «Донбас-Україна» Юрія Величка (позивний Фотограф), який тепер організовує свої виставки в різних містах, у такий спосіб розповідаючи про війну. Ось капелан отець Володимир Труш із Луцька в тісному солдатському бліндажі, ось його постать на даху зруйнованої будівлі, а довкола — огорожа неба. Знімок цей публікували різні солідні видання, бо він найкраще передає атмосферу на передовій: там люди справді близьче до неба. Наш співрозмовник згадує:

— Довелось мені відспівувати 24-річного бійця з Харківської області. Він керував взвідним опорним пунктом і загинув під час обстрілу. Його командир і побратими, які мали доправити тіло в рідне село хлопця, попросили поїхати з ними. Це найтяжчий момент, коли ти бачиш горе батьків, і неможливо підшукати слова, котрі б втамували їхній біль. У зоні бойових дій я захоплювався багатьма молодими людьми-патріотами, яким не було ще 25, а вони командували старшими бійцями, проявляли справжній героїзм. Коли служив у 92-й окремій механізованій Харківській бригаді, там більшість хлопців розмовляли російською. Жартома називали тих, хто із західних областей, бандерівцями, а «западенці» називають на них «москалі». Але в бою кожен знат, що можуть один на одного розраховувати, що всі — свої, у критичний момент прикриють.

Хто відчув дух фронтового братства, тому важко зняти камуфляж і забути про війну. От і отець Володимир каже, що планує проситися на чергову ротацію. А після Провід волинські священики вкоротре організують волонтерську поїздку на Схід.

● ВАЖЛИВО ЗНАТИ

Якщо постили — не розговляйтесь від пузя

Найголовніше правило великодніх застіл: не переїдайте, не зловживайте спиртним. Особливо це стосується тих, хто дотримувався Великого посту

— Ваш організм перестав випадляти ферменти, які відповідають за травлення м'яса, яєць і молочних продуктів. Чим довше ви обмежували себе в їжі, тим тривалішим має бути переходний період. Надмірна «дегустація» ковбас та інших смаколиків загрожує проявами коліту, панкреатиту, холециститу, — застерігає завідувач гастроентерологічного відділення Луцької міської клінічної лікарні Віктор Конопельнюк.

Наши мудрі предки не випадково колись ділили одне свячене

Перед завершенням посту потрібно пити більше води. Це допоможе організму зменшити навантаження від важкої їжі.

ку духовної здобі може міститися денна норма споживання калорій, тому ласуйте, але майте міру. Також лікарі не рекомендують починати великодній трапезу із міцних алкогольних напоїв. На честь світлого свята поставте на стіл якісне сухе вино. Каву, газовані напої теж краще не вживати.

Перед завершенням посту потрібно пити більше води. Це допоможе організму зменшити навантаження від важкої їжі. Можна на свято придбати слабогазовану мінералку, зокрема ту, що містить

магній. Цей мікроелемент знімає гіпертонус зі стінок жовчного міхура, покращує травлення. Мінеральна вода повинна бути кімнатної температури, вживати її потрібно за 15–20 хвилин до застілля.

За ранковим великоднім столом можете дозволити собі з'їсти круто зварене яйце, шматочок сирної паски та 100-грамову порцію нежирної шинки. З невеликої кількості легких страв має складатися і ваш обід. На вечір — тушенні овочі, кефір або йогурт. Вводити білкові продукти в раціон потрібно поступово. Добре, якщо є змога спочатку вживати біле м'ясо. А вже потім можна пробувати страви із свинини. Що стосується механічної обробки, то чим більше їжі

буде подрібнена, тим краще. Котлети і супле безпечніші, ніж стейк. Сирими овочами і фруктами після посту краще не зловживати. Їх рекомендують запікати.

Корисно пити трав'яні чаї, які м'яко стимулюють жовчний міхур і підшлункову залозу. Ось рецепт смачного настою з імбиру, ромашки та лимона. Закип'ятити літру води, покласти у неї половинку цитрини, порізаної скибочками. Зняти з вогню, додати кілька починених шматочків імбиру і столову ложку сухих квіток ромашки. Дати настоятися, процідити і підсолодити медом. Чудовим є також поєдання ромашки і м'яти, такий чай сприятивливо впливає на процеси травлення.

СІМ «Я»

Щоби Пасха не була липова

У дитинстві мене надзвичайно вразило оповідання про липову паску. У ньому йшлося про двох братів, бідного і багатого. Злідений прийшов до іншого позичити борошна на свято: божився, що відробить усе з лихвою. Та багатий відмовив. І ось придумав бідолаха вирізати паску з липи (бо ж без неї перед людьми у церкві буде соромно). Жінка піч напалила, аби трохи загоріла, — і вийшла у них прегарна пасочка. Та така вдалася, що аж багатий брат у церкві очей не міг відвести. Мабуть, мав він проблеми добрячі з совістю, бо тут же (у церкві) тихим поміняв братову паску на свою. І ось удома ставить кожен із них свячене тісто на стіл...

У бідній хаті менший син, не знаючи секрету про липу, поспішив відщипнути «пахучого свята» — як побачили батьки, то завмерли — а тоді оцінили подію як Боже диво. Одночасно в іншій оселі за багато накритим столом родина пригнічено мовчала: за їхньою версією, здерев'яніла паска означала кару за черствість

Оксана КОВАЛЕНКО,
мама

Тоді, у дитинстві, я довго і наївно думала, чому багачеві так важко не просто позичити — віддати рідному брату, обдарувати його. Що та такі сімейні стосунки у них були раніше? Як їх виховували? У той час я не відчувала особливої любові до свого меншого брата, який, як і годиться, відібрав у мене однією лиш появу на світ добрячу частину маминії уваги. Однак, щоб аж так чинити з ним — такого моє ревнива дитяча душа і уявили не могла... Від батьків ми обов'язково чули, що назавжди є найріднішими людьми один в одного; у мами ми підгледіли бажання, якомога більше полегшити життя своєї мамі. А ще добре пам'ятаю,

хрускотіло...», — повчала мене бабуся, посміхаючись на мої спроби рахувати піт... Я спостерігала, як вона радіє біlosnіжності борошна, прозорості олії (чомусь так і казала: «олій») і передчуттю свята... У цей день вона завжди була у піднесеному настрої... У її рецепті нічого не написано про добrotу і людяність (рецепти таке не передбачають.) А їх же вистачало не тільки на своїх.

...Найліпша релігія — то добре серце. Таку фразу нині ширять інтернет-простором. У цьому — глибока правда. Добре серце невтомно здобрює навколо себе усе, що може і допоки може. Здається, навіть із засвітів...

Іноді мої старші діти опираються оцій гарній українській традиції — розділити свято з бабусями і дідусям. Тут у них вибору нема. Вони ще не тямлять, що мають щастя «всotувати» унікаль-

Добре серце невтомно здобрює навколо себе усе, що може і допоки може. Здається, навіть із засвітів...

як бабуся з хвилюванням чекала в гості на Великдень рідкісного і поважного гостя — свою маму: перекладала туди-сюди ідеально складені речі, кидала тривожним поглядом на нас, онуків, — чи не встигнемо «розвести рейвах», підправляла на плиті ряночок розкішних пасок. Тоді для мене її метушливість була кумедною. Тепер розумію, як вона хотіла догоditи отій старенькій згорблений жінці з маленькими натрудженими руками... Саме та жінка, моя прабабуся Ефросинія, навчила бабусю Антосю багато працювати, думати про дітей, а про себе — аж настанку... Тепер команда за родинним столом дуже омолодилася (іноді так шкода, що мій найменший син не встиг познайомитися з дідом і прабабцями); ми юмо паску не з печі, але за бабусиним рецептром.

Які секрети її смачної паски? «Побільше дріжджів і здоби, нехай гарно підійде — у тиші і чистоті, а тоді місі. Місі аж до 7-го поту! Щоб

ну родинну історію зі святом, шматочками спогадів, притлумленої печалі за тими, хто ще міг бути тут. Їм ще важко розгледіти, що від минулого Великодня усмішки бабуся злагатилися новими зморшками, вони досі не помічають, що ті не сідають за стіл, поки не переконаються, що усім затишно і добре. Діти ще не вимірюють життя за принципом «як доживем». Вони, слава Богу, не мають такого досвіду, як дід з Полтавщини, який у голодний Великдень 1947-го — тоді 5-річна дитина — поспішав нарвати лободи на страву, поки не перехопили інші... Їм, таким молодюсінським, ще важко до глибин злагати велике бажання українського люду, що лине в усі-усюди і до Бога уже який рік, «щоб скінчилася війна»...

Я вірю у хорошу силу пам'яті поколін. Таке формується поволі — головне, щоби «працювало» джерело істинне, а не липове.

okovalenko74@gmail.com

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Якщо дати свячену крашанку чужій дитині, то Господь пригостить на Небесах і твоє дитя...

Ярина мріяла бути схожою на свою вчительку Марину Львівну. Вона носила взуття на підборах. Гарно одягалася. Прикрашала блузки та сукнки елегантними брошками. І це дуже подобалося дівчинці. Вчителька була молоденька, щойно після інституту. Її родина жила у місті, в іншій області. Вона ж мешкала в сусідньому селі, куди Ярина ходила до школи. Історію викладала

Ольга ЧОРНА,
оповідання «Ярина і Марина»

Ярина гарно вчилася. Але десь сирічки не закінчила. Бо се-редня школа — далеко. А вдома четверо молодших сестер і братів. Вона — найстарша — за няньку.

Брати і сестри підростили. А батько став ще сердитішим:

— Доки буде в дівках сидіти?..

Дівчина вдалася вродою. Тож коли Яків, старий парубок із сусіднього села, куди раніше ходила до школи, заслав святів, батьки зраділи. Та й дістатки в родині майбутнього зятя водилися.

Яків ревнував дружину до кожного стовпа і стовпчика. Не раз руку піднімав. Боялася свекрам поскаржитися. А ті нічого не знали, поки так побив, що молода жінка втратила першість. Після того свекор пригрозив безпутному синові, що «заявити до органів, аби посадили». Батьки чоловіка до невістки ставились добре. І оськльки дітей, крім Якова, не мали, сподівалися, що доглядатиме їх на старості невістка.

Коли закінчувалися городні роботи, жінка ходила до бібліотеки. Там і подружилися колишня учениця зі своєю улюбленою вчителькою.

Ярині кортіло запитати, чому Марина Львівна залишилася вчителювати в селі. Щось про родину. Чому не вийшла заміж. Але не наважувалася.

У тридцять п'ять Ярина овдовіла.

— Ти не залишиш нас? — з тривожною запитання у невістки свекруху після похорону сина.

Ярина доглянула свекрів. Уже й самій за шістдесят. А Марина Львівна давно на пенсії. Як і раніше, приятельки навідувалися до бібліотеки. Тепер їх у селі жартома називають професорками. Або: Ярина і Марина.

Навесні Марина Львівна застудилася. Ярина двічі на день провідувала хвору.

— Ярино, маю сказати дещо важливе. Я записала на вас своє майно (вчителька усіх своїх колишніх учнів кликала на «ви» і навіть подругу). Не багато я його нажила. Але ж треба комусь залишити.

— Даю, але, певно, у вас родичі є, — спантелічено мовила Ярина. — А я... Мені свого добра вистачає. Якби діти були, а так...

— Нема в мене близької людини за вас, Ярино...

...Марину взяли з дитбудинку крихітним немовлям. А через два роки у прийомних батьків народилася власна донька. До Марини ставилися добре. Хоча рідні дитині тепер любові діставалося більше. Правди Марина не знала, тому гадала, що над молодшими завжди більше трясуться. І Неля — не виняток.

На останньому курсі інституту до Марини набивався в кавалери Руслан

Львівська художниця Наталія Курій-Максимів зображає незвичних анголів на склі.

Вона ніколи й не зізналася б про цей сором, якби не завагітніла.

області. І заборонили приїжджати до дому.

— Куди ж ви їзділи влітку, під час відпустки? — здивовано запитала Ярина.

— До інститутської подруги. Дітей допомагала глядіти. Вона відразу після навчання вийшла заміж і народила двійню. А через півтора року — ще одну дитину. Катя сиротою була. Нікому допомогти. От я й проводила в неї «канікули».

— І ви більше ніколи не бачилися з батьками?

— Писала листи. Але відповіді не отримувала. І їздила. Здаля бачила батьків, сестру... А потім померла мама. Катя прочитала в газеті співчуття і зателефонувала. Про похорон мене ніхто не повідомив. Батька також давно нема. А сестра й досі гнівається...

— Ви б Каті своє майно записали.

— Нема її тут. Молодша донька за кордоном живе. Забрала Катю до себе, коли та овдовіла.

Ярина витирала сльози.

— Що ж ви плачете, наче уроків не вивчили? — сумно пожартувала Марина Львівна.

А Ярина своє пригадала. Як боялася батькового гніву. Як хотіла вчитися, а змушенна була глядіти молодших братів і сестер, які тепер про неї згадують вряди-годи. Як її молоде тіло гамселив підстаркуватий чоловік. Але найбільше болить втрата дитини, за душу якої вона молиться все життя. А на Пасху пригощає крашанками чужих хлопчиків і дівчаток.

...Ярина покрикує на курей, що розлінілися нестися. Треба ж назбирати яєць на свята. Марина Львівна їх розфарбує. В неї так гарно виходить. А на Великдень роздадуть біля церкви крашанки дітям. Старі люди казали: якщо дати свячену крашанку чужій дитині, то Господь пригостить на Небесах і твоє дитя...

● ЗНАЙ НАШИХ!

Витвір внесений до каталогу міжнародної спільноти майстрів, які працюють з яєчною шкарапалупою.

Отримати такий подарунок приємно кожному.

Волинянин Анатолій Бойко кинув виклик знаменитому Фаберже

Народний умілець із Володимира-Волинського освоїв різноманітні способи оздоблення яєчної шкарапалупи. Він робить її ажурною, виколюючи тисячі дірочок, вишиває металом, прикрашає напівдорогоцінним камінням, скручує у спіраль

Евгенія СОМОВА

СЕКРЕТИ МАЙСТРА НЕ МОЖУТЬ РОЗГАДАТИ НАВІТЬ НАУКОВЦІ

У нього — найбільша в країні колекція декоративних яєць. Це засвідчено в Національно-му реєстрі рекордів України. На жаль, зараз їх залишилося трохи більше ста. Частину з них Анатолій Бойко, якого називають волинським Фаберже, роздарував. Одне — із тризубом — підніс дружині Президента Марині Порошенко. Вироби народного умільця є за кордоном. Іх можна побачити на виставках в Україні, Греції, Канаді, Італії...

Дивишися на його колекцію і очей не можеш відірвати. Адже це не просто сувеніри, такі собі милі дрібнички, а шедеври. окремі з них — із секретом. Ну де ще побачиш яйце-шкатулку, у яку можна класти обручки, чи «мереживний світильник», або два і навіть три яйця в одному?

Складно зрозуміти, як вдається майстріві помістити перепеліне яйце у куряче, а те — в гусяче. Як не придивляєшся, жодних слідів склеювання не помічаєш. Е в колекції Анатолія Ігоровича Бойка і яйця з портретами відомих людей, і бурштинові, викладені з крихти, причім так філігранно, що здаються витесаними із суцільного шматка сонячного каменю. Дивишися на невагоме мереживне страусине яйце, узор на якому створений із кількох тисяч отворів (у майстра є світильник, у якому більше 6 тисяч дірочок), — і дивуєшся: як можна було їх стільки зробити на такому крихкому матеріалі! Адже кожен знає із власного досвіду, що ледь натиснеш

Найулюбленіша справа пана Анатолія — писанкарство.

— і шкарапалупа розлітається вдруги. А в руках майстра вона наче пластилін: пан Анатолій ріже її, виколює на ній дірочки, перетворює на мереживо і навіть скручує у спіраль.

— Коли кореянка Хелен Кім Чжу, президент всесвітньої асоціації художників, що працюють із яєчною шкарапалупою, ознайомилася з моїми роботами, то сказала, що подібного не бачила, — розповідає Анатолій Бойко.

Його захоплення різьбою по яєчній шкарапалупі розпочалося із суперечки з товаришем. Якось Анатолій зайдов до нього, той показав йому аналог яйця відомого ювеліра XIX — XX століття Карла Фаберже зі своєї колекції. Мовляв, таке не кожен зробить. Анатолій вирішив довести, що і він може. Але великому майстріві було легше, бо працював із деревом і каменем, а Бойкові

довелося з крихкою яєчною шкарапалупою.

— Перечитав гору літератури, перебив не один кошик яєць, поки виготовив щось подібне, — усміхається.

Спершу, розповідає, що тільки не використовував, щоб зробити яйце ажурним, — різав, свердлив шуруповертом, шліфував... Шукав інструмент, яким можна було працювати. Але якось зайдов до дантиста — і зрозумів: стоматологічний бур — саме те, що потрібно. Правда, для страусиного яйця звичайні свердла не годяться. Необхідні алмазні. Майстер робить заготовки, як і для звичайної писанки — міс, видуває, сушить. Тоді береться за декор. Ніколи не малию ескізів, але завжди знає, що зобразити на писанці. Узор, як каже, тримає в пам'яті. У кожному виробі він зашифровує національні символи, тради-

ційні українські знаки. Вдалою

чи ні буде робота, залежить і від якості шкарапалупи. Пан Анатолій використовує яйця домашньої птиці. Найкращі — перші п'ять. З них робить найделікатніші речі. Пояснюю це так: у птахів, які після зими починають нестися, в організмі накопичуються кальцій та кремній і переходять у шкарапалупу. У перших яйцах

РЕКЛАМА

ПРОДАЖ • ГАРАНТІЯ • СЕРВІС • ДОСТАВКА

- міні-трактори
- сільгосптехніка
- запчастини (магазин)
- доильні апарати

www.minitraktor.ukr
м. Луцьк, вул. Глушець, 55А
тел.: (0332) 24-20-04,
068-989-44-92, 066-150-89-10,
068-005-44-46 (магазин запчастин)

цих хімічних елементів найбільше, тож вони менш крихкі. Майстер любить працювати з гусичими і страусиними, бо мають велику поверхню — є де розгулятися фантазії. До речі, страусині бере в Асканії Новій. Вважає їх найміцнішими. У них набагато більше кальцію, бо птахи там бігають на волі.

РОБИТИ ТЕ, ЧОГО НЕ ВМІЮТЬ ІНШІ, — ЙОГО ХОБІ

Пан Анатолій — митець-новатор. Він у постійному пошуку. Любить, як каже, робити те, чого інші не вміють. Минулого року, скажімо, винайшов ще одну унікальну техніку оздоблення яєчної шкарапалупи — витягування. Завдяки їй, всупереч усім законам фізики яице зростає у висоту. Скажімо, мало 9 сантиметрів, а витягнув до 24. Більше побоявся, щоб не звести нанівець роботу.

За свій винахід митець отримав сертифікат світового рівня. Як вдається витягувати шкарапалупу — не розповідає. Зазначає лише, що над роботою доводиться сидіти довго.

— Якщо на звичайну писанку потрібно 2–3 години, то на мою — від тижня до місяця, а то й більше, — каже. — Складна композиція вимагає багато часу. Акцент роблю на обковку металом. Застосовую мідь, латунь, срібло. А це жорсткий матеріал. Обкувати ним складно. Треба виготовити кожен металевий елемент окремо, прикріпити його до шкарапалупи. Для цього розрібив спеціальні смоли.

Яйця Анатолій Бойко нерідко інкрустують напівдорогоцінним камінням — агатом, бірюзою, бурштином, яшмою. Okрім писанкарства, він освоїв ще багато інших технік мистецтва. Займається живописом, скульптурою, вишивкою, коренепластикою, плетінням із соломи, лози, виготовленням виробів зі скла, каменю...

— У Дубнівському училищі, яке закінчив (за спеціальністю пан Анатолій — різьбар), нам викладали малюнок, живопис, скульптуру, ліплення, анатомію і композицію, — розповідає. — Здобуті знання стали хорошою базою для творчості. А потім учився сам. Методом проб і по-милок.

Свою майстерність він передає учням і вже нині шукає собі заміну. Адже підводить здоров'я (нещодавно переніс дві операції), діється взнаки травма, отримана під час служби в армії.

Хотів би взяти собі в помічники людину з художньою освітою, — каже майстер, — яка б мала фах викладача писанкарства, і передати їй свої секрети. А потім, можливо, відкрити студію з цього виду мистецтва. Адже в жодному волинському коледжі не готують таких майстрів.

ТЕЛЕПРОГРАМА Кінозал

9 – 15 квітня

1+1, ІНТЕР, ТРК «УКРАЇНА», СТБ, ІСТВ,
НОВИЙ КАНАЛ, МЕГА, 2+2, К-1, ЗІК

● ШЕДЕВР ХХІ СТОЛІТТЯ

Мел Гібсон сам «прибив» Ісуса до хреста

А з кінострічки «Страсті Христові», яку поставив цей режисер, вирізали фразу «Кров Його на нас і на дітях наших»

Леонід ОЛІЙНИК

«Якщо ти знімешся у цьому фільмі, можливо, більше ніколи не знайдеш роботи...» — застерігав режисер Мел Гібсон актора Джеймса Кевізела, який мав зіграти Бога у його картині. Згодом виявилось, що ці побоювання не безпідставні. «Страсті Христові» ще до виходу на великий еcran у 2004-му викликали безліч звинувачень в антисемітизмі. Втім, нині ніхто не зможе назвати стрічку провальною: з бюджетом 30 мільйонів доларів зібрала у прокаті понад 600 мільйонів. Лише у США її подивилися більше 59 мільйонів 700 тисяч глядачів. А ще картина була номінована на «Оскар» за кращу операторську роботу, грим та саундтрек, але у жодній із категорій статуетки так і не отримала.

Гібсон відтворив останні 12 годин земного життя Ісуса Христа й намагався це зробити абсолютно достовірно. Основа сценарію — чотири канонічні Євангелія, всі актори говорять арамейською мовою або ж латиною, навіть хрест, який ніс актор на «Голгофу», не був бутафорським і важив 70 кілограмів.

Утім, режисер таки дещо змінив у стрічці. Римляни з євеями не говорили латиною — мовою міжнародного спілкування на Близькому Сході тоді була давньогрецька. У сцені, коли апостол Петро зрікається свого Учителя, не прокурів півень. Склалася

Нешодавно Гібсон заявив, що хоче зняти і продовження фільму – воскресіння Месії.

Виконавець головної ролі відчув на собі два удари батога, коли його партнер під час сцени шмагання не влучив у спеціальний металевий захист.

дається враження, що на це кінематографісти просто не звернули уваги. А от фразу «Кров Його на нас і на дітях наших» Гібсон вирізав навмисне вже після прем'єри, щоб відкинути звинувачення в антисемітизмі. З цією ж метою він сам на еcranі забивав цвяхи у руки Спасителя. Автор картини — ортодоксальний католик і впевнений, що він також «розпинав Сина Божого своїми гріхами».

Фільм виправдовує свою назву: страждання Христа показано дуже реалістично. Кілограми гриму, який наносили на актора Джеймса Кевізела, на еcranі виглядали глибокими шрамами, плямами крові і бруду на тілі Ісуса. Виконавець головної ролі відчув на собі два удари батога, коли його партнер під час сцени шмагання не влучив у спеціальний металевий захист. Такий натуралізм зображення викликав обурення значної частини глядачів і критиків. Ходили навіть чутки, що під час перегляду стрічки у кінозалі померли дві монахині. А от православні священики взагалі не рекомендвали дивитися її, мовляв, ніхто з людей не може зіграти Бога. Хоча, якщо судити з опублікованих відгуків, то чимало представників цієї церкви таки бачили фільм. Найсуттєвіша претензія: «Зображені фізичні страждання Христа — не основне, набагато важчі — душевні муки».

ВІВТОРОК, 10 КВІТНЯ

1+1
06.30, 07.10, 08.10, 09.10
«Сніданок з 1+1»
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 16.45,
19.30, 00.15, 05.20 ТСН:
«Телевізна служба новин»
09.30 «Чотири весілля»
10.50, 12.20 «Одруження наосліп»
12.50, 14.05, 15.25 «Міняю хінку»
17.10 Т/с «Мама» (12+)
20.30 «Секретні матеріали»
21.00, 21.55 Т/с «Прислуга» (12+)
22.50 «Поверні мені красу»
00.25 Т/с «Чудо» (16+)

ІНТЕР

05.30, 20.00, 02.10 «Подробиця»
06.05 Мультифільми

06.15, 22.40 «Слідство вели... з

Леонідом Каневським»

07.00, 08.00, 09.00, 17.40 Новини

07.10, 08.10, 09.20 «Ранок з

Інтером»

10.00, 20.40 Т/с «Заради кохання я

все змоху!»

12.00 «Новини»

12.25 Т/с «Я прийду сама» (16+)

14.50, 15.45, 16.45 «Речдок»

18.00, 19.00, 04.10 Ток-шоу

«Стосується кожного»

00.25 Т/с «Банкіш»

02.50 «Орел і Решка. Шопінг»

04.55 «Top Shop»

УКРАЇНА

06.30, 07.10, 08.15 Ранок з

Україною

07.00, 08.00, 09.00, 15.00, 19.00,

23.00, 02.00 Сьогодні

09.30, 02.50 Зірковий шлях

10.30 Місіс: краса

11.30, 03.10 Реальні містички

13.30, 15.30, 04.45 Агенти

справедливості-5 (12+)

16.00 Історія одного злочину-2 (16+)

18.00 Т/с «Обручка з рубіном» (12+)

19.45 Ток-шоу «Говорить Україна»

21.00 Х/ф «Сьомий піст» (12+)

23.30 Т/с «CSI. Місце злочину» (16+)

01.30 Телемагазин

СТБ

06.45, 15.35 «Все буде добре!»

08.30 «Все буде смачно!»

10.30 «МастерШеф - 7»

13.50 «Хата на тата»

17.30, 22.00 «Кінка-Новини»

18.00 Т/с «Коли ми відома. Нова історія»

20.00 «Експеримент»

22.45 «Давай поговоримо про секс»

00.40 «Один за всіх»

ІСТВ

05.40, 20.20 Громадянська оборона

06.30 Ранок з великим містом

08.45, 04.30 Факты. Ранок

09.15, 19.20 Надзвичайні новини

10.10 Більше нік правда

11.05 Секретний фронт. Дайджест

11.55, 13.20 Х/ф «Діти шпигунів»

12.45, 14.45 Факты. День

14.05 Х/ф «Діти шпигунів-3: Кінець грі»

15.35, 16.20 Х/ф «Хоббіт: Битва п'яти воїнств» (16+)

18.45, 21.05 Факты. Вечір

21.25 Т/с «Лес-3» (16+)

22.35 Т/с «Коли на роботі» (16+)

23.30 Х/ф «Армія темряви» (18+)

01.10 Т/с «Морська поліція. Лос-Анджелес» (16+)

03.20 Труба містера Сосиски (12+)

04.00 Скарб нації

04.10 Евріка!

04.20 Служба розшуку дітей

04.25 Студія Вашингтон

04.50 Т/с «Відділ 44» (16+)

21.00 «Орел і Решка. Рай та пекло 2»

22.00 «Вірю не Вірю»

НОВИЙ КАНАЛ

02.00, 03.00 Зона нічі

04.20 Абзац

06.09, 07.59 Kids Time

06.10 М/с «Луні Тіонз шоу»

08.00 Т/с «Мерлін»

11.30 Т/с «Друзі»

12.30 Т/с «Статус відносин - все складно» (12+)

17.00 Дешево і сердито

19.00 Заробітки

21.00 Аферисти в мережах (16+)

22.00 Від пацанки до панянки (16+)

МЕГА

06:00 Бандитська Одеса

08:00 Таємний код

зламаний

10:40 Повітряні воїни

12:40 Таємниця Біблії

14:40 Таємниця Хреста

15:30 Дикий Індокитаї

17:30 Шалена подорож

18:20 Таємниця дефіциту

21:00 Реальна історія Ісуса

18: 23:50 Великі тирані

СТБ

06.50, 14.00, 15.35 «Міняю хінку»

17.10 Т/с «Мама» (12+)

20.30 «Секретні матеріали»

21.00 Т/с «Прислуга» (12+)

23.30, 00.25 Т/с «Чудо» (16+)

01.30 Телемагазин

ІДІОТИ

06.00 Мультифільми

08.00, 02.20 «Облом.UA»

10.55, 19.25 «10. Поліція»

ЧЕТВЕР, 12 КВІТНЯ

СУБОТА, 14 КВІТНЯ

П'ЯТНИЦЯ, 13 КВІТНЯ

Що віщують зорі

Гороскоп на 9–15 квітня

ОВЕН. Вдалою буде робота на самоті. Інакше вас будуть відволікати розмовами та суперечками. На ваші успіхи може звернути увагу начальство, імовірний кар'єрний ріст. Сприятливий день — понеділок, несприятливий — вівторок.

ТЕЛЕЦЬ. є ризик надлишкової активності. Саме по собі це нестрашно, але безліч планів, вами побудованих, можуть сильно стомити. Сприятливий день — четвер, несприятливий — п'ятниця.

БЛИЗНЮКИ. Постарайтесь зосередитися на важливій меті, тоді дрібні неприємності не перешкодять здійсненню ваших планів. Усі ділові питання вирішаться швидко та на вашу користь. Сприятливий день — середа, несприятливий — понеділок.

Понеділок. **PAK.** Перед вами відкриються нові можливості. Імовірні позитивні зміни у фінансовій сфері. У вихідні постараїтесь відпочити та вислатися. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — субота.

ЛІВ. Чим менше зусиль ви затратите на хвилюючу вас справу, тим простіше вона буде вирішуватися. Можливі не дуже приемні зміни на роботі і нерозуміння з боку начальства. Виявіть терпіння та працьовитість. Сприятливий день — п'ятниця, несприятливий — вівторок.

ДІВА. Кращими ліками від життєвих розчарувань буде повне занурення в улюблену роботу. Якщо ви знайдете в собі сили та оптимізм, будні пройдуть спокійно. З вами буде приемно спілкуватися. Сприятливий день — вівторок, несприятливий — четвер.

ТЕРЕЗИ. Гарний час для зміни роботи. До того ж ви заведете нових друзів. Ваши слова можуть проявити магічну дію на близьких. Будьте акуратні та терплячі в справах: тільки так ви доб'єтесь бажаної мети. Сприятливий день — середа, несприятливий — п'ятниця.

СПРИЯТЛИВИЙ — п'яtnиця.

СКОРПІОН. Настає слухна мить для весняного відновлення. Можете будувати грандіозні плани. Вам удастся продемонструвати високий професіоналізм і свою незамінність. Начальство це оцінить. Можете розраховувати на додатковий дохід. Сприятливий день — вівторок, несприят-

СТРІЛЕЦЬ. Говорити про справи не варто, краще їх просто робити. Тим більше, що якщо ви докладете певних зусиль, то доб'єтесь гарних результатів практично у всьому. Не варто віддавати всі сили роботі, згадайте про родину, адже їй теж потрібні турбота та увага. Сприятливий день — понеділок, несприятливий — п'яниця.

КОЗЕРІГ. Постарайтесь не давати обіцянок, іх важко буде виконати, навіть якщо дуже захочеться допомогти. Постарайтесь досягти поставлених цілей без зайвого тиску. У вихідні сприятливі зустрічі з друзями та рідною. Сприятливий день — п'ятирічна несприятливий — середа.

— п'яница, несприятливий — середа.

ВОДОЙ. Схоже, ви будете зала-
годжувати проблеми на роботі. Не тур-
буйтесь, ваша наполегливість і увага до
деталей допоможуть добитися бажано-
го. Актуальна проблема може благопо-
лучно вирішитись ніби сама собою. Сприятливий

РІБИ. Майте на увазі, що дуже багато чого з того, що ви захочете, може збутися, так що варто бути обережнішим у своїх бажаннях. Відкідаєте все зайве. У сімейному житті на вас очікують затишок і умиротворення. Сприятливий день — середа, несприятливий — субота.

● ПАЛЬЧИКИ ОБЛИЖЕШ!

З хорошим соусом можна з'їсти навіть капелюх

Фото partyservice-gronimus

Ця французька приказка – яскраве підтвердження відомої кулінарної істини: такому доповненню до основної страви під силу не тільки надати їй оригінального, насиченого смаку, пікантних ноток, розкрити нові відтінки, а й навіть вправити помилку в приготуванні. Тож соуси – справжня знахідка для кухаря. Підіймуть вони і для запікання основних страв та заправки різноманітних салатів

БОЛОНОЄЗЕ

Смачний м'ясний соус добре відомий гурманам і просто любителям італійської кухні. Нині він використовується не тільки з пастою, як це було століттями, а й з піцою, салатами, лазанією тощо. Назву соус отримав від міста походження — Болоньї, що заслужено вважається кулінарною столицею Італії

Інгредієнти: по 250 г свинячого та яловичого фаршу, 3–4 консервовані томати, 150–200 г томатної пасті, 80–100 г панчетти, 1 цибулина, 1 середня морква, 2 стебла селери, 100 мл сухого червоного вина, 8–10 зубчиків часнику, базилік (бажано свіжий), оливкова олія, 150–200 мл молока або вершків (за бажанням).

Приготування. Змішуємо обидва види фаршу. Дрібно нарізаемо панчетту, овочі (з консервованих помідорів зняти шкірку), розтираємо часник. Глибоку сковороду змащуємо оливковою олією (1,5 ст. л.), розігріваємо, зсипаємо в неї панчетту, подрібнені овочі й обсмажуємо, помішуючи. Через 10 хвилин додаємо фарш, але деякий час обсмажуємо окремо, відсунувши овочі і панчетту, через

5–8 хвилин змішуюмо. Якщо, крім вина, використовуватимете ще й молоко або вершки, додайте їх на цьому етапі і залиште всотуватися у фарш на 5–8 хвилин, збільшивши вогонь. Далі вливаемо вино і знову ретельно перемішуюмо. Додаємо томатну пасту і консервовані помідори, ретельно розминаємо їх на пательні. У майже готовий соус висипаємо дрібно посічений базилік і тушкуємо на найменшому вогні. Обов'язково привідкремі кришку сковороди, щоб рідина випаровувалася. Так тушкуємо болоньєзе мінімум 2 години, помішуючи кожні 15–20 хвилин. Якщо соус виходить недостатньо густий, відкрийте більше кришку або збільшіть вогонь. Через 2 години соус можна знімати, однак чим довше він тушкується, тим краще! Наприкінці

додаємо за смаком сіль та перець і ще раз перемішуюмо.

До речі

Соус чудово зберігається в замороженому вигляді 3–5 місяців.

Оригінальний рецепт болоньєзе містить традиційний для італійської кухні продукт – панчетту. Якщо її немає, використайте звичайний бекон чи нарізане тонкими пластинками куряче філе, обваливши його в солі, перці та одній із трав (розмарин, кмин або базилік).

Щоб соус болоньєзе вийшов ніжнішим або менш кислим – додаєте молока чи вершків.

МАЙОНЕЗ ДОМАШНІЙ

Часто можна почути, що майонез шкідливий. Це справді так, адже містить чимало емульгаторів та консервантів. Проте жодне свято не проходить без страв, у яких цей соус просто необхідний. Як бути? Приготуйте якісний домашній майонез

Інгредієнти: 2 курячі яйця (або 8 перепелиних), 300 мл олії, 1,5 десерт. л. горчиці готової, 1,5 ч. л. цукрової пудри, 0,5 ст. л. лимонного соку, сіль.

Приготування. Відділіти жовтки від білків. Жовтки з горчицею добре розтерти до стану однорідності. Поступово підливаючи тонкою цівкою олію, розтирати, поки суміш почне загустати. На цьому етапі додати половину норми соку лимона – майонез повинен побіліти. Не припиняючи розтирати, потроху додавайте олію і розтирайте, щоб не було розшарування майонезу. Коли витратили більше половини олії, всипте цукор та сіль, ретельно перемішайте, а тоді поступово вливайте решту олії. Додаючи в майонез приправи за смаком (перець, кари, часник, зелень тощо), зможете надати йому особливих відтінків. Дайте соусу настоятися 15–20 хвилин і заправляйте ним улюблени салати.

САЛЬСА

Гострий пряний соус мексиканці традиційно їдять із чіпсами або кукурудзяними коржиками (тортільяс), із м'ясом та рибою. У Південній Америці сальса може бути й самостійною стравою. Вона має чимало різновидів, а об'єднує їх використання томатів і перцю чілі (або іншого гострого перцю), що й надає їйому пікантності. Після приготування сальсу витримують не менше доби в холодильнику, щоб усі аромати і смаки стали єдиним цілім. Один із варіантів – швидка сальса з консервованих томатів, приготувати яку можна будь-якою пори року

Інгредієнти: 500 г помідорів у власному соку, 2 перчики халапеньо або чилі, 1 цибулина (біла), 1 зубчик часнику, 2 ч. л. подрібненого кропу, 2 ч. л. солі, 2 ч. л. цукру.

Приготування. На розігріті сковороду вилити помідори, злегка обсмажити, щоб розм'якли. Тим часом перець халапеньо помити, розрізати навпіл і ретельно ви-

ТАРТАР

Як і багато інших страв, запозичених із французької кухні, цей соус став кулінарною класикою. Його подають до овочів, м'яса, використовують для бутербродів. Але найкраще він поєднується саме з морепродуктами

фото cookbook.in.ua

його складу входили тільки круто зварені жовтки, олія, цибуля. Нині список значно ширший, але ці три компоненти обов'язкові

Інгредієнти: 2 варені і 2 сирі яєчні жовтки, 120 мл сметани (жирність 15%), 120 мл олії, 1 ст. л. каперсів, 5–7 пір'їн зеленої цибулі, 1 великий маринований огірок (або 4–6 корнішонів), 2 зубчики часнику, 30 г французької горчиці, 50 мл лимонного соку, сіль, перець.

Приготування. Розтерти горчицю, варені й сирі жовтки до однорідності, тонкою цівкою поступово вливати в них олію. Робити це слід повільно; додавати нову порцію тільки тоді, як попередню повністю зближи до суміші, інакше соус розшарується. До однорідної маси додати сметану, каперси, подрібнені цибулю, часник та огірки, посолити, поперчисти, влити лимонний сік і добре перемішати. Зберігати можна у щільно закритій тарі в холодильнику до трьох днів. У домашньому соусі, на відміну від магазинного, немає консервантів, тож і термін придатності короткий. Втім, він виходить таким смачним, що рідко залишається довше зазначеного часу.

Традиційний

Не бійтесь великого набору інгредієнтів – готується соус доволі просто. Освоївши цю нескладну справу, ви щораразу матимете свіжий натуральний тартар. Кажуть, спочатку до

БЕШАМЕЛЬ

Цей знаменитий соус не випадково такий популярний і, окрім класичного рецепта, має багато варіацій, адже він підходить практично до будь-яких страв, з ним чудово гармонують м'ясо і риба, овочі, рис

фото cookbook.in.ua

Інгредієнти: 750 мл молока, 50 г масла вершкового, 2 ст. л. борошна, 2 ст. л. олії, сіль за смаком.

Приготування. Розтопіть вершкове масло з олією вковши або сковороді, додайте просіянє борошно, ретельно перемішайте. Поступово вливайте молоко, не перестаючи мішати і розтирати грудочки.

Доведіть до кипіння при постійному помішуванні. Посоліть за смаком і варіть на по-вільному вогні, помішуючи, 8–10 хвилин. Якщо вам подобається не дуже густий соус, додайте більше молока, якщо любите густіший – варіть довше, поки не доведете до бажаної консистенції.

фото cookbook.in.ua

САЛЬСА

чистити серцевину (працювати з ним краще в рукавичках, щоб не отримати опіків). Часник і цибулю, покраїну чималими шматочками, висипати у чашу блендера, додати нарізаний дрібно перець і збити до однорідної маси. Добавити трохи томатів, знову збити, потім – решту помідорів разом із соком, сіль, цукор і ще раз перемішати, щоб

рівномірно розподілити спеції у томатній масі. Готовий соус тримають у холодильнику.

До речі. У цьому рецепти не варто замінити помідори, консервовані у власному соку, ні томатною пастою, ні кетчупом. Едина альтернатива – свіжі помідори в сезон, коли вони соковиті й ароматні.

● «Гарбуз із секретом»

«Волосся, як у Циганкова... Та це ж — Пеппі Довгапанчоха!»

Шкода, що мало хто з читачів зрозумів, що не завжди, коли ставиться запитання про футбол, насправді йдеться про той самий футбол

Грицько ГАРБУЗ

Тож спочатку нагадаємо це каверзюче для більшості з вас запитання від 16 березня.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» — 11 (2018)

Волосся, як у Циганкова, хоча тато — король на континенті, звідки у світ вийшли Джордж Веа і Д'ємерсі Мбокані. Батько, до речі, раніше займав пост, який поєднує назву головного гравця одеського «Чорноморця» і цю команду загалом.

Наш герой має фантазію не меншу, ніж та, що бурлить після програного матчу у екс-тренера донецького «Шахтаря» Мірчі Луческу чи під час виховної бесіди з футболістами у президента ФК «Волинь» (Луцьк) Віталія Кварцяного.

А силу — як в однофамільця граючого тренера рівненського «Кардинала», тому й легко справляється зі своїм товаришем, іменем якого називають гравців московського ЦСКА.

Носить «форму» кольору пропора УРСР, а ось з гетрою наш герой легко обмінявся би із Томасом Мюллером чи Робіном ван Персі.

Ще мешкає з другом. Кумедним і товариським. Хоча, коли нещодавно вболівальники порівняли із цим другом форварда «Зорі» Юрі Фрейтаса, то голеадору це дуже не сподобалось...

До речі, країна, в якій проживає, фанатіє від Златана. Хоча він так ніколи і не вигравав «Золотий мяч». А ось якщо від кількості «Золотих мячів», які здобували Мессі і Кріштіану Роналду, відняти кількість «Ballon d'or», що вручали Андрію Шевченку, то й дізнаєтесь вік нашого героя.

Назвіть однайменну з нашим героєм книжку, яку ми заховали у гарбузі!

На жаль, правильну відповідь — «Пеппі Довгапанчоха» — надіслало лише двоє читачів. Тож

Переконані, не тільки футболісту київського «Динамо» Віктору Циганкову, а і його дідусям та бабусям подобалася ця геройня. Астрід Ліндгрен (1907 — 2002) опублікувала перші три книги про дівчинку Пеппі з 1945 по 1948 роки. Ще шість вийшли друком з 1969-го по 1975-й, а дві останні 1979-го та 2000-го.

циого разу і жеребкування не треба було проводити. Свої законні 100 гривень отримають Валентина Шевчук із села Мирне Горіхівського району («Чесно кажучи, у футболі я не дуже розбираюся, тому подумала, що запитання не для мене. Зате син Роман із тим мячом спав би, здається, — знає всі команди, не пропускає телетрансляцій... Тому взявся розгадувати він, а потім приходить і каже: «Мам, але відповідь — зовсім не про футбол. Там все збігається із геройною книгу, яку читаю, — «Пеппі Довгапанчоха». Ця чудернацька дівчинка таку силу має, що у 9 років коня піднімає! Ох, і сміху ж було...») і Юлія Самохвалова із Києва («Веселенькє запитання, — трубку підняв її чоловік Василь. — Живемо ми в Києві, а в дружині є подруга із Західної України. Так-от одного дня вона переслала фотокопію цього запитання із вашої газети, бо ми її ніколи не бачили, і попрохала, щоб допомогли з відповідю. А оськільки в нашій родині

по футболу — я, то... То, прочи-тавши, зрозумів, що зовсім не про копанку тут мова. Перша версія у мене була — Пітер Пен («Волосся, як у Віктора Циганкова...»), але потім пішло про африканського короля, різні гетри, то зрозумів, що це ж геройня всесвітньо відомої шведської письменниці Астрід Ліндгрен Пеппі Довгапанчоха! Додали ви нам настрою!»).

Пане Василю, передплатити «Цікаву газету на вихідні» можна і в Києві — у будь-якій точці країни — так що запрошуємо стати нашим постійним читачем. Або відшукати запитання на сайті volyn.com.ua, що-

Фото: fc.dynamo.kiev.ua

правда, тоді ви втратите кілька днів.

Перед тим, як оголосити нове завдання, просимо переможниць надіслати в редакцію копії першої та другої сторінок паспорта, а також ідентифікаційного коду.

Тепер — нове випробування. Сподіваємось, хоча б цього разу за родинним столом на Пасху ви його подужаєте.

«ГАРБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ» — 14 (2018)

Жив-був у Москві (з пісні слова не викинеш — це справді відбулось у «златоглавій» один незвичний «зодчий». 100 років тому він отримав завдання створити щось таке, що б об'єднало людей, заспокоїло. Бо часи тоді були непрості. Революція, громадянська війна... Якщо Ленін уже зліз із броньовика, то п'яні матроси-альбатроси, коли в них розв'язувався язик, починали жаліти, що стратили царя-батюшку. Одним словом — шум, гам, сварка-бійка, «опять власті меняється»... Тоді він звів

невизначний «будинок», який зменшив градус напруги і об'єднав усіх (хто подумав про дім розпусти, то це — неправильна відповідь, а свідчення міри вашої багатогуяви).

А секрет полягав у тому, що одні партійці він селив на одному поверсі. Якщо ви прихильник селянської партії, будь ласка, — вам перший, боретесь «за Чорноморську республіку» — другий, подобаються політсмаки «зайчиків» — третій і т. д. Оскільки в той час перемагала більшовицька партія, то вона й отримала найвище поселення, зверху якого на всю житлову площу майорів стяг кольору крові, пролитої за її ідею. Між поверхами, до речі, всюди вивішували білий пропор — нейтральна територія (хоча злі язики казали, що це просто не дали житла прихильникам білогвардійців, які програвали, і вони оселилися між поверхами).

На фасаді «будинку» майстер прибив табличку із назвою приміщення. Це було гасло, яке за тодішньою модою на абреквітури скоротили до короткого слова. Щось на зразок імен Дзаздрaperma («Да здравствует Первое Мая!») чи Кукураполь («Кукурудза — цариця полів»). Цей заклик по-сучасному можна перекласти так: «Агресивні форми російського націоналізму і Зневірі — запровадити Санкції і оголосити Відлучення». Якщо підберете влучні синоніми — розшифруйте попереднє звучання гасла, а з перших його букв складете слово — назуви «будиночка». До речі, підозрюю, що в особливі дні цей «політдім» є і у вас дома. Правда, жіночки?

То що ми заховали у гарбузі?
Слово-відповідь треба надіслати до 16 квітня тільки у вигляді sms-повідомлення на номери: 0501354776 і 0672829775 (наприклад: «Відро», «Три яблука», «Марафон»).

Увага: з одного номера можна відправляти лише одне sms! Цей номер і братимеме участь у жеребкуванні при розіграши призових 200 гривень, якщо правильних відповідей буде більше двох.

А ще спеціальний приз — 150 гривень — отримає той, хто в листі на поштову адресу (43 025, Луцьк, просп. Волі, 13) чи електронну (tsikava.gazeta@gmail.com) найяскравіше опиші, як шукав чи шукали правильну відповідь.

До зустрічі!

:)) :)) :))

Допомагаючи вчитися своїм дітям, я отримав ще одну вишу, одну неповну вишу і ще три середні освіти.

:)) :)) :))

По вертикалі:

1. Вкладиш. 7. ВДУ.
2. Віо. 9. Всеслав.
11. Воклюз. 12. «Волинь».
14. Вавилон.
15. Вал. 16. В'яз.

Підходить хлопець до батька:

1. Віделочка. 2. Вкі.
3. Вакса. 4. Вила.
5. Войновиця. 9. Вплив.
10. Волан. 13. Вир.

Усміхнітесь!

— Так.

— Позавчора я отримав «2», учора — «2» і сьогодні — «1», разом — «5».

— Ось тобі один долар і ще один, разом — одинадцять.

— Офіціант, чому ваши котлети пахнуть горілкою?!

Офіціант, відступаючи від столиця на кілька кроків:

— А зараз?

SUDOKU

Правила нескладні: заповніть по-різкі кілтинки цифрами від 1 до 9 так, щоб у кожному рядку і кожному стовпчику не було двох однакових цифр.

Склад

Леонід

МАНЧИНСКИЙ

	7			5				
4		2	7	8				
		9		6				
		5	8					
7	2			9	4			
6		1						
4	5							
8	7	4						
1		6						

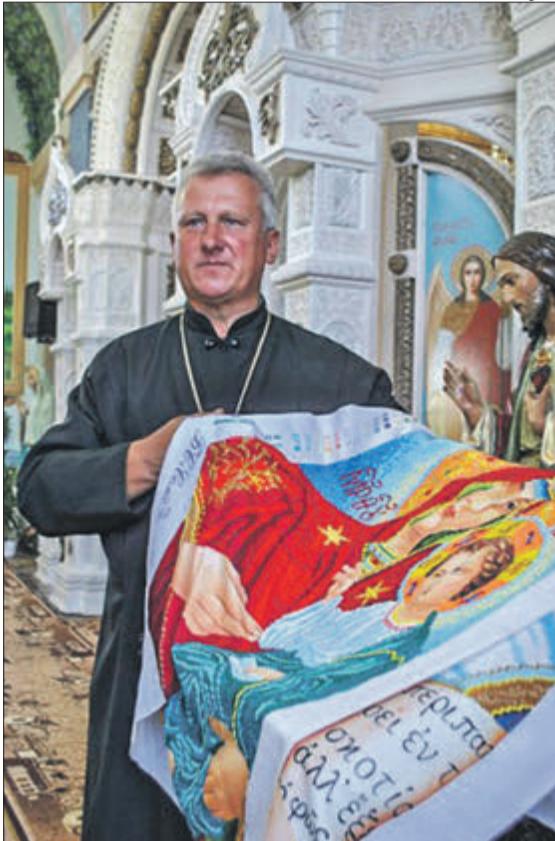
Відповіді на кросворд SUDOKU, опублікований 30 березня

Відповіді — у наступному номері «Цікавої газети»

● НІЧОГО СОБІ!

Такий іконостас – єдиний у світі!

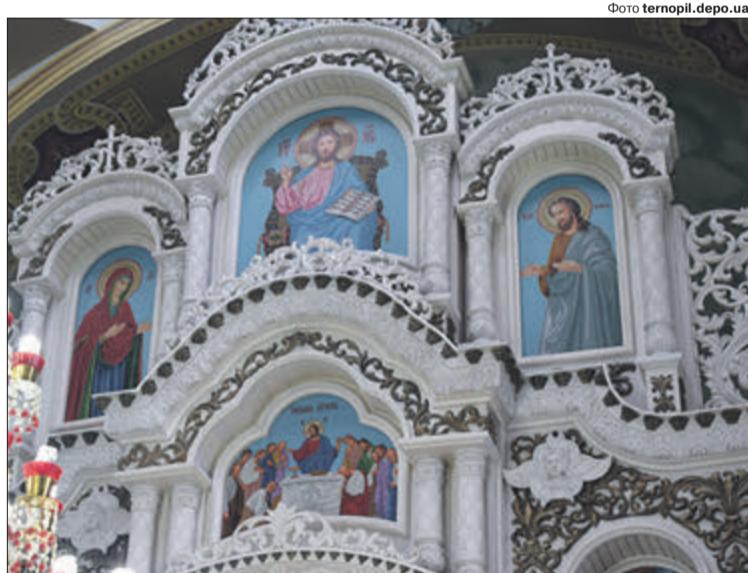
Отець Степан із гордістю демонструє роботу своїх парафіянок-рукодільниць.

«Жодна світлина цієї краси не передасть — треба бачити на власні очі!»

Так кажуть люди, котрі приїжджають з усіх усюд, аби подивитися на унікальний іконостас у храмі Покладення Ризи Пресвятої Богородиці Української автокефальної православної церкви, що в невеличкому селі Тютків Теребовлянського району Тернопільщини

Надія АНДРІЙЧУК

А поглянути і справді є на що! Вісімнадцять образів бісером із дотриманням усіх церковних канонів, обрамлені дерев'яним липовим каркасом і об'єднані у триярусний іконостас. Завдяки грі світла на намистинках зображення святих здаються об'ємними, немов живими, а зайві

Дерев'яне мереживо, вирізьблене Олегом Мамедовим, викликає подив і захоплення.

відблиски «приховує» спеціальне скло, яким покриті ікони. Не менше захоплення викликає і різьблене — немов з мережива — світле обрамлення образів роботи майстра Олега Мамедова. Долучилася до справи й іконописна школа Леоніда Бачинського та дизайнер-ілюстратор Олена Трубанова.

Натхнеником та організатором створення такої краси є настоятель храму отець Степан

Суканець. Він і запропонував громаді таку ідею, і знайшов майстрів, які допомогли її втілити. Священик запевняє: унікальність полягає в тому, що ніде у світі не має цілісного іконостасу, в якому всі образи вишили вручну бісером. «Ми хотіли мати щось ексклюзивне, але водночас і близьке людям. Мальовані іконостаси створюють часто один художник. А це — роботи простих людей, наших вишивальниць. Вони місцеві, деякі живуть за кордоном. Ми спільно радилися, підбирали кольори», — розповідає отець Степан.

Працювали над незвичайним іконостасом більш як півтора року, кожен образ вишивала окрема родина. Як стверджують майстрині, загалом на створення 18 ікон, що разом мають площею 7,12 квадратного метра і вагу 17,724 кілограма, використано близько 1,5 мільйона дрібних намистинок.

Тепер парафіяни планують вишити бісером Хресну дорогу, поставити у храмі два образи заввишки у людський зріст. Що ж — побажаймо їм успіхів у благородній справі!

● ВІКНО У СВІТ

Фолькер Крафт збирал свою великолітню колекцію понад півстоліття.

Його дерево зацвітає писанками

У Європі та Північній Америці існує повір'я, що заєць розмальовує писанки та ховає у саду. Тож батьки напередодні готовять корзини з крашанками й подарунками, а після недільної служби діти виявляють «гніздо» пасхального кролика

Надія САВКА

Велигодній заєць як символ родючості і багатства набув популярності в Німеччині з XVI століття, а згодом поширився по всьому світу. Проте в Австралії яйця приносить пасхальний білбі — так намагаються популяризувати знання про цей вид тварин, який перебуває на межі зникнення.

Усі більш як 10 000 пасхальних яєць — справжні, хоч і порожні всередині.

А у прикрашанні дерева велигодніми яйцями ніхто не перевершив Фолькера Крафта із німецького містечка Заальфельд. Біля його дому щороку розцвітає писанковим різnobарв'ям незвичайна яблуня. 1965 року Крафт декорував молодий саджанець вісімнадцятьма писанками. Відтоді колекція постійно поповнювалася: дещо чоловік купував сам, щось дарували друзі та родичі, пізніше

до його хобі долучилося чи не все місто. Коли ж слава про великолітню яблуньку поширилася й за межами Німеччини, Фолькера стали надсилати розписані яйця з різних куточків планети. Гостинний господар залибки приймає усіх охочих помилуватися писанковим деревом, екскурсії до унікальної цікавинки безкоштовні. Усі більш як 10 000 пасхальних яєць — справжні, хоч і порожні всередині. Є тут і прості, розфарбовані дитячими руками, і справжні мистецькі витвори.

А минулоріч перед Великоднем у Чернівцях учасники першого фестивалю-конкурсу «Розквітай, писанко!» представили 49 пасхальних дерев, на яких презентували традиційні писанкові орнаменти та власні витвори. Звісно, це далеко не яблуна Фолькера Крафта, але початок є!

У США писанки використовують у захопливій великолітній грі — катанні яєць по похилому газону. Наймасовіші упродовж багатьох літ ці змагання — на території Білого дому за участь президентської родини. До речі, притаманна така забава і нашим поліським районам, але для зручності тут використовують жолобок із листа шиферу.

Коли Пасха рання, на білому килимі снігу різnobарв'я писанок здається ще яскравішим і більш урочистим.